

KGL SAMLING

Årsberetning 2024

Indhold

Et nyt kapitel i monarkiets historie	002
Strategisk fokus mod 2030	004
Samling, bevaring og registrering	006
H.M. Dronning Marys nye diadem	008
Restaurering af Vinterstuen	010
Udlån og indlån	012
Nyerhvervelser	014
Udstillinger	016
Gobeliner til Koldinghus	020
Forskning	022
H.M. Kongens Håndbibliotek	024
Den Kongelige Fotografisamling	026
Formidling og læring	028
Offentlige arrangementer	034
Koldinghus Julemarked 2024	040
Kommercielle aktiviteter	042
Slotsbutikkerne	044
Genbrug af foldere på Rosenborg Slot	046
Museumsklubben Den Kongelige Samling	048
Erhvervsklubben Den Kongelige Samling	050
Lokaleleje på Koldinghus	052
Kommunikation og markedsføring	054
Nyt navn, ny identitet, ny hjemmeside	058
Ny fælles platform for samarbejde og videndeling	060
Drifts- og sikringsafdelingen	062
Driftsafdelingen på Koldinghus	064
Administration, booking og IT	066
Brugerundersøgelser	068
KOSA Personaleforening	070
Frivillige i Den Kongelige Samling	072
Driftsgrundlag	074
Besøgstal	076
Organisation	080
Ledelse og medarbejdere	082
Tak til følgende fonde og virksomheder for støtten i 2024	088
A new chapter in the history of the monarchy	090

Et nyt kapitel i monarkiets historie

Af Thomas C. Thulstrup, museumsdirektør

2024 tog en uventet drejning i de første par timer af året, også for Den Kongelige Samling. H.M. Dronning Margrethe annoncerede i sin nytårstale nogle timer inden årsskiftet, at hun 14. januar 2024 ville abdicere, hvormed H.M. Frederik 10. ville blive Danmarks nye monark. Allerede 1. januar 2024 mødtes chefgruppen i Den Kongelige Samling for at aktivere et udstillingskoncept, som indtil da havde ”ligget i skuffen”. En udstilling om H.M. Frederik 10., som skulle åbne allerede i marts måned. En planlagt udstilling blev derfor aflyst for at færdiggøre udstillingen om vores nye konge. Dette kunne lade sig gøre, da konceptet, det overordnede design og genstandene i det store hele lå klar.

21. marts 2024 kunne Den Kongelige Samling under overværelse af blandt andre Deres Majestæter Kongeparret åbne udstillingen ”Frederik 10. – Konge af i morgen” på Beletagen på Amalienborgmuseet i Christian VIII’s Palæ. Som en institution, der formidler monarkiets historie og gerne vil afspejle vigtige begivenheder i Kongehuset, var det en stor glæde at kunne åbne udstillingen så hurtigt efter tronskiftet. Udstillingen, der lukkede 8. september 2024, blev set af 130.928 besøgende på Amalienborg. Herefter flyttede den til Koldinghus, hvor den åbnede 10. oktober 2024.

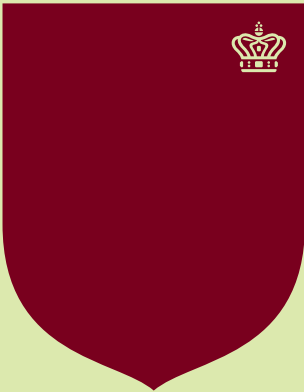
Tronskiftet medførte flere ændringer, heriblandt også at kronjuvelerne under Rosenborg Slot skiftede bruger, idet brugsretten nu tilfalder Dronning Mary efter i mange år at have tilhørt Dronning Margrethe. Dronningen har vist stor interesse for brug af de historiske smykker, herunder også rosenstenssættet. I tæt dialog med Dronningen blev der for første gang i mange år ændret på kronjuvelerne, idet den lange kæde i rosenstenssættet blev monteret som et diadem. Det nye diadem blev første gang brugt til middagen på Christiansborg Slot, som blev afholdt i forbindelse med den egyptiske præsidents statsbesøg i Danmark i december 2024.

Tronskiftet betød ændringer i hofets sammensætning, herunder også i Den Kongelige Samling. Således tog vi afsked med kabinetssekretær Henning Fode, som i mange år sammen med museumsdirektøren udgjorde direktionen i Den Kongelige Samling. Siden foråret 2024 har det været hofmarskal Christian Schönau, som sammen med museumsdirektøren udgør museets direktion.

I forlængelse af tronskiftet blev det besluttet, at formidlingsansvaret for Repræsentationslokalerne m.m. på Christiansborg Slot samt Eremitage-slottet blev overdraget til Den Konge-

lige Samling med virkning fra 1. januar 2025. Beslutningen var i tråd med Den Kongelige Samlings strategi om at nå ud til så mange danskere som muligt og formidle monarkiets historie – både dets historiske rødder og dets rolle og virke i dag. I årets sidste måneder fyldte arbejdet med overdragelsen en del – ikke mindst i forbindelse med at byde mange nye kollegaer velkommen og sikre overførsel af IT-systemer, kontrakter m.m. – alt sammen for at være klar til at gennemføre overdragelsen ved årsskiftet.

Strategien, som vi formulerede i 2022, er i det hele taget ledetråden i de

mange prioriteringer og indsatser, som også i 2024 blev foretaget. Strategi-ens fokus er at skabe spændende og stærke oplevelser for gæsterne, hvor vi eksempelvis har taget hul på en flerårig indsats om reformidling af udstillingerne på slottene, ligesom vi har styrket forskningsindsatsen med henblik på udvikling af viden og vores fortællinger. En anden strategisk indsats handler om at skabe en digital transformation, som understøtter vores formidling og udstilling, ligesom det sikrer, at vi internt kan løse opgaverne smartere og benytte en digital platform for det tværgående samarbejde. Derfor lance-

rede vi en ny intern kommunikations-plattform og intranettet ”KOSA nyt”. Ved udgangen af 2024 er blandt de realiserede projekter: opgraderingen af H.M. Kongens Håndbibliotek, konceptet for nye uniformer samt forprojektet om nyt skatkammer til kronjuvelerne. Derudover er der formuleret en række nye strategier for formidling, forskning, branding, bæredygtighed samt digitalisering.

Fællesskab i organisationen er et centralt fokus. Vi ønsker, at flest mulige opgaver løses i fællesskab på tværs, og at samarbejdet styrker dialog og trivsel. Fællesskabet understøttes i høj grad også af vores personaleforening, som med sine 20 til 30 arrangementer om året skaber stor glæde og sammenhold.

I det hele taget har det været endnu et virkeligt godt år for Den Kongelige Samling. Igen i år har vi slået besøgsrekord med i alt 882.210 gæster fordelt på Rosenborg Slot, Amalienborgmuseet og Koldinghus. De mange gæster er resultatet af en stor kollektiv indsats fra alle i organisationen, og der skal derfor lyde en stor tak til alle de mange kollegaer i Den Kongelige Samling.

Tak til de frivillige på Koldinghus, som yder en uvurderlig indsats i forbindelse med at sikre de mange gæster en god oplevelse på slottet.

Tak til fonde, Kolding Kommune, Slots- og Kulturstyrelsen, Kulturministeriet og mange andre samarbejdspartnere for den store opbakning, der bliver udvist Den Kongelige Samling, og som gør det muligt at nå de mange mål, der også i 2024 er nået.

Sidst skal der lyde en stor tak til Kongen og Dronningen for deres store opbakning til – og interesse for – Den Kongelige Samling. Også tak til den øvrige kongelige familie for den interesse, der bliver udvist organisationen.

Strategisk fokus mod 2030

Af Louise Rue Moos, udviklingschef

I 2024 tog Den Kongelige Samling de første store skridt i realiseringen af strategien mod 2030. 75 % af de planlagte udviklingsprojekter er nu helt eller delvist gennemført – fra nye udstillinger og digitale løsninger til styrket værtskab og forbedret bevaring.

I 2023 lagde Den Kongelige Samling kursen mod 2030 med en ny strategi. Med gæsten i centrum og hele organisationen involveret blev der sat retning for fremtidens udvikling – fra stærkere værtskab til spektakulære oplevelser og øget sammenhængskraft.

I de seneste år har vi skiftet fokus fra en bred international målgruppe til

i højere grad at henvende os til danske besøgende. Det har vist sig at være et strategisk klogt valg. Ved at formidle monarkiets historie gennem personlige fortællinger, der skaber en meningsfuld forbindelse mellem fortidens konger og dronninger og nutidens kongehus, rammer vi ikke blot danskerne – vi appellerer også til internationale

gæster. Når vi taler til danskerne, skaber vi oplevelser, som også udlandet værdsætter.

Strategiarbejdet blev igangsat i slutningen af 2022. I fællesskab formulerede vi Den Kongelige Samlings raison d'être – både som international attraktion og som arbejdsplads. Alle medarbejdere bidrog aktivt til strategiens tilblivelse,

og efterfølgende har hver afdeling identificeret konkrete handlinger, der understøtter strategiens mål. Resultatet er en helhedsorienteret strategi, som hele organisationen står bag.

GÆSTEN I CENTRUM

Strategiens kerne er klar: Gæsten er altid i centrum. Med dette udgangspunkt skal vi styrke gæsteoplevelsen, øge vores attraktionskraft og brandværdi samt udfolde vores kommercielle potentiale. Internt arbejder vi målrettet på at gøre Den Kongelige Samling til Danmarks bedste arbejdsplads.

MISSION OG VISION

Strategien hviler på en tydelig mission og vision, som tilsammen udgør grundlaget for Den Kongelige Samlings udvikling:

Mission

Den Kongelige Samling er rigets skatkammer. Gennem vores enestående samlinger giver vi alle – og særligt danskerne – indsigt i monarkiets historie og de danske konger og dronningers liv fra vugge til grav.

Vision

Vi skaber relevante fortællinger, som bevæger, forundrer og udfordrer vores gæster. Det gør vi ved at møde vores gæster med generøsitet i alle dele af organisationen.

Missionen er fundamentet for alt, vi gør – og visionen sætter retningen for den udvikling, vi stræber efter.

FIRE STRATEGISKE FOKUSOMRÅDER

For at realisere strategien har vi defineret fire ligeværdige fokusområder, som integreres i alle udviklingsprojekter:

1. **Tiltrækningskraft** – Vi skal styrke vores brand gennem målrettet kommunikation, salg og markedsføring, så vi fremstår som et attraktivt valg – især for danske gæster.
2. **Spektakulære oplevelser** – Med afsæt i forskning, formidling og udstillinger skal vi skabe oplevelser af højeste kvalitet, der imponerer og engagerer – altid med gæsten i fokus.
3. **Det gode værtskab** – Vi skal løfte kvaliteten i hele gæsteoplevelsen – før, under og efter besøget – og styrke vores interne kultur for værtskab.
4. **Sammenhængskraft** – Vi skal styrke den interne sammenhængskraft gennem fælles værdier, god kommunikation, trivsel og effektive digitale løsninger.

STRATEGISKE INDSATSER 2023–2025

Strategien udmøntes i en otteårig handlingsplan, hvor 60 udviklingsprojekter er prioriteret som de vigtigste indsatser for at realisere målene. Nu, to år inde i strategiperioden, er første del af handlingsplanen i fuld gang med at blive realiseret. Frem til udgangen af 2025 vil 35 projekter være gennemført, hvilket understøtter strategiens overordnede kurs.

Ved udgangen af 2024 forventes 75 % af projekterne at være delvist eller fuldt realiseret. De resterende 25 % forventes gennemført i løbet af 2025. Blandt de allerede realiserede projekter er opgraderingen af H.M. Kongens Håndbibliotek, udviklingen af et nyt uniformskoncept, etableringen af en fælles kommunikationsplatform samt forprojektet til et nyt skatkammer til kronjuvelerne. Derudover er der formuleret nye strategier for formidling, forskning, branding, bæredygtighed og digitalisering.

Projekter i afsluttende fase omfatter blandt andet reformidlingen af Amalienborgmuseet, udstillingen af de nye gobeliner på Koldinghus, en ny permanent udstilling på Koldinghus med titlen ”Kongebarn” samt en tilhørende forskningsantologi om kongelig barndom. Desuden gennemføres en omfattende renovering af Vinterstuen på Rosenborg, forbedringer af samlingens bevaringstilstand, initiativer for bedre værtskab over for sårbare grupper, lancering af ny hjemmeside og visuel identitet samt implementering af et nyt salgs- og klubsystem. Endelig udarbejdes nye strategier for brand og sikring, for samling og indsamling samt for museumsclubber og kommerciel udvikling.

SYV MÅLBARE SUCCESKRITERIER FREM MOD 2030

5. **Kendskab** – Flere danskere skal kende Den Kongelige Samling.
6. **Besøgstal** – Det samlede besøgstal skal stige med 64 % til 950.000 gæster.
7. **Genbesøg** – Antallet af medlemmer i Museumsklubben og Erhvervsklubben skal fordobles.
8. **Omsætning** – Skal øges med 75 %.
9. **Bæredygtighed** – Vi skal opnå Green Attraction-certificering.
10. **Medarbejdertrivsel** – Trivslen skal forbedres på flere parametre.
- II. **Gæstetilfredshed** – Gæsternes tilfredshed skal øges markant.

Vi ønsker at skabe endnu flere spektakulære oplevelser for vores gæster og samtidig sikre, at Den Kongelige Samling er en arbejdsplads, hvor medarbejderne trives og udvikles. De syv succeskriterier skal gøre det muligt at dokumentere strategiens effekt – og sikre, at vi når vores mål i 2030.

Samling, bevaring og registrering

Af *Andreas Grinde, samlingschef*

I 2024 arbejdede Konserveringsafdelingen med både bevaring, registrering og udstilling af genstande. Fra et nyt diadem til H.M. Dronning Mary til konservering af historiske malerier og forbedret magasinindretning.

Konserveringsafdelingen arbejder med at registrere og bevare genstande i Den Kongelige Samling og med at montere genstande i forbindelse med vores egne udstillinger. Desuden hjælper afdelingen med at finde genstande frem til forskning, publikationer, fotografering og udlån.

I 2024 var afdelingen involveret i arbejdet med at omskabe en del af rosenstenssættet, som hører til kronjuvelerne, til et nyt diadem til H.M. Dronning Mary. Der skulle designes et helt nyt monteringsstel til de udvalgte diamanter, og guldsmed Matias Hasbo Dinesen blev valgt til opgaven. En af vores konservatorer assisterede guldsmeden under projektet med at registrere, skille den store kæde fra rosenstenssættet ad og rense samtlige 63 fatninger med de rosenleble diamanter. Nu kan diamanterne både bæres som diadem i form af et bandeau (pandebånd) og i den oprindelige kædeform. Diademmet blev udført af guldsmeden i samråd med H.M. Dronningen og Den Kongelige

Samling. Læs mere om rosenstensdiademmet på side 8.

DIGITALMIKROSKOP

Der blev i 2024 indkøbt et Leica digitalmikroskop til konserveringen for at

servicere forskning både internt og eksternt og til det daglige konserveringsarbejde. Med det indbyggede kamera muliggør det en helt anden dialog med flere involverede aktører under selve arbejdet og analyserne af genstandene.

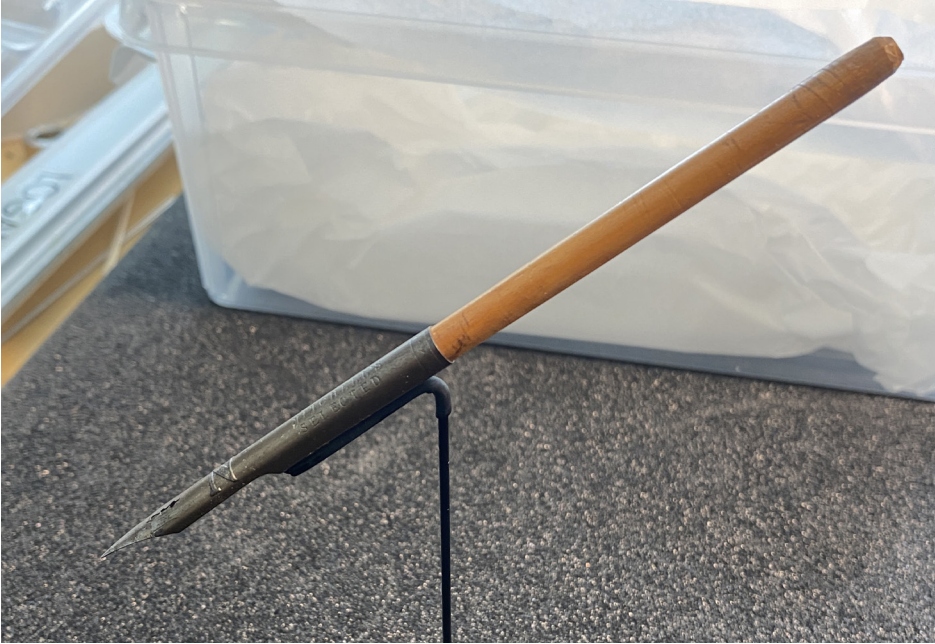
Det kan desuden levere fotomateriale til efterfølgende artikler og andet forskningsarbejde

2024 bød ud over udstillingsopbygning og nedtagning i tæt samarbejde med hele konserveringsgruppen på en del monteringsarbejde til egne udstillinger. Fx fik Grundlovs-pennen, der normalt er udstillet på Rosenborg Slot, ny montering og blev udstillet på Koldinghus.

KONSERVERING AF NYERHVERVET MALERI

En af de større opgaver, der blev afsluttet i 2024 af vores malerikonservering var bevaringen af det betydelige helfigursmaleri af Frederik 3., som blev erhvervet til Den Kongelige Samling i 2021. Maleriet er formentlig malet af Gert Dittmers ca. 1648.

Ved forundersøgelsen af maleriet blev det konstateret, at maleriet havde været behandlet af fire omgange gennem tiden. De mange konserveringsforsøg, hvor der blev anvendt materialer, som desværre ikke stabiliserede, bidrog tværtimod til yderligere nedbrydning af det enestående værk. Under en af disse behandlinger blev maleriet både overmalet, beskåret og bøjet omkring en ramme, hvilket medførte, at dele af motivet blev skjult eller groft overmalet. Derfor var målet med konserveringen også at blotlægge så meget af det originale værk som muligt. Dette betød blandt andet, at en ny svæveramme skulle konstrueres ud fra en tidssvarende rammeprofil. Denne rammeprofil blev nøje tilpasset motivets størrelse og blev efterfølgende bejdset og vokset af konservatorerne. Efter den grundige og nænsomme konservering er maleriet af Frederik 3. udstillet i Regalieværelset på Rosenborg Slot som en del af udstillingen om Buksevandsstolen. Efter udstillingens afslutning vil maleriet blive ophængt på Koldinghus til museets formidling af Kongehusets historie.

NYT KOMPAKTREOLSYSTEM I BREDE

En ny og forbedret indretning af magasinet i Brede var en central opgave for tekstilkonserveringen i 2024. Der har i længere tid været fokus på at optimere pladsen og opbevaringen af den tekstile samling, der består af såvel beklædning som interiørtekstiler. Som et led i denne proces har museet fået specialfremstillet et kompaktreolsystem, som blev opsat i magasinet i Brede før sommerferien 2024. Kompaktsystemet

består af tredobbelte reolmoduler med hylder til kasse- og æskeopbevaring samt et lavt skuffebord, der samtidig fungerer som et pakkebord. Bordet er forsynet med hollandsk udtræk, der gør det muligt at øge bordets bredde til det dobbelte, hvilket letter håndteringen af store tekstiler. Det store projekt med at fotografere, tilstandsvurdere og ompakke alle genstandene er påbegyndt og forventes at fortsætte i de kommende år.

H.M. Dronning Marys nye diadem

Af Nanna Ebert, kommunikationschef

I 2024 blev rosenstenssættet, som hører til de danske kronjuveler, hentet ud fra en stille tilværelse i Skatkammerets montre under Rosenborg Slot. I et samråd mellem H.M. Dronning Mary, Den Kongelige Samling og guldsmed Matias Hasbo Dinesen blev det besluttet at skabe et helt nyt diadem ud af dette smykkesæt og dermed give de rosenstenslebne diamanter nyt liv og en ny funktion.

Rosenstenssættet består oprindeligt af et tungt hængesmykke og en lang bæltekæde (gürtel) med cirka 250 diamanter, og det er nogle af disse diamanter, som nu indgår i det nye diadem – det såkaldte rosenstensdiadem.

OMFORMNING AF ROSENSTENSSÆTTET

Guldsmed Matias Hasbo Dinesen har skabt et nyt supplerende monteringsstel i hvidguld, som gør smykkesættet endnu mere anvendeligt. Nu er det muligt for Dronningen at bære 25 af de største af diamanterne fra kæden i et diadem – og samtidig er de oprindelige indfatninger og monteringer bevaret, så rosenstenssættet også kan bruges i sin oprindelige form.

Diademet er udformet som et såkaldt bandeau – et pandebånd til montering i håret bestående af en enkelt række af rosenstenslebne diamanter. Dronningen bar første gang det nye diadem ved et gallataffel på Christiansborg Slot 6. december

2024 i forbindelse med statsbesøg fra Egypten.

I TRÅD MED TRADITIONEN

Med udformningen af det nye diadem skriver Dronningen sig ind i danske dronningers tradition for at tilpasse kronjuvelerne efter tidens behov og kunstneriske udtryk. Nogle af diamanterne, som blev sat sammen til rosenstenssættet i 1840'erne, blev oprindeligt testamenteret til kronen af Enkedronning Sophie Magdalene i 1746 med henblik på at kaste glans over Kongehusets medlemmer. Dette ønske er uden tvivl honoreret med det nye diadem, som på enestående vis repræsenterer levende dansk kulturarv og håndværk.

Rosenstensdiademet kan nu ses i Skatkammeret under Rosenborg Slot sammen med de øvrige kronjuveler, medmindre H.M. Dronningen benytter det.

Foto: Iben Kaufmann

Restaurering af Vinterstuen

Af Berit Møller, malerikonservator

2024 var året, hvor den store konservering og restaurering af alle Vinterstuens malerier og øvrige inventar endelig gik i gang. Ti år tidligere var man blevet opmærksom på, at flere malerier viste tegn på dårlig tilstand, idet store stykker farvelag afskallede fra to loftsmalerierne. Loftsmalerierne var blevet konserveret i 1980'erne, og man havde håbet, at denne konservering havde kunnet holde noget længere end de ca. 35 år, men skaderne viste, at det var nødvendigt at behandle malerierne allerede nu.

For at konstatere omfanget af skaderne på samtlige malerier og hele interiøret foretog Den Kongelige Samlings malerikonservator en grundig tilstandsvurdering, der blev færdig i 2015. Sideløbende hermed blev de to loftsmalerier, der havde de værste skader, nedtaget og konserveret som et pilotprojekt. Gennem dette pilotprojekt blev det muligt at undersøge tilstanden af malerierne i dybden og at sætte standarder for den konserveringsbehandling, der nu er i gang.

ØKONOMI OG UDBUD

I forlængelse af den store tilstandsrapport begyndte en længere proces med at finde økonomi til projektet. Det lykkedes i 2022, hvor Augustinusfonden gav tilsagn om at finansiere konserveringen og restaureringen af Vinterstuen. Arbejdet med at udføre udbudsmateriale blev herefter sat i gang af projektets to interessenter: Slots- og Kulturstyrelsen og Den Kongelige Samling. Nationalmuseet

vandt udbuddet, og man kunne endelig gå i gang med at nedtage malerier, så de kunne transporteres til Nationalmuseets konserveringsværksteder i Brede.

STATUS FOR KONSERVERINGSARBEJDET

I løbet af 2024 blev halvdelen af vægmalerierne samt alle loftsmalerier taget ned, hvorefter konservering og restaurering blev påbegyndt. Ved årets slutning var man færdig med den midterste malerisuite af Isaacz, der forestiller Gudernes Kamp og Gudernes Måltid. De smalle, lange malerier forestillende arkitektur i perspektiv var godt undervejs og vægmalerierne ligeså.

Dele af panelværket blev også nedtaget og bragt til konserveringsværkstedet i Brede, hvor det blev efterset og afrenset, og et niveau for dette arbejde blev lagt i samarbejde mellem Nationalmuseets og Den Kongelige Samlings konservatorer.

DEN KONGELIGE SAMLINGS KONSERVATORERS ROLLE

Alle malerier på Vinterstuens sydvæg blev sendt til Den Kongelige Samlings konserveringsatelier, hvor de bliver konserveret og restaureret som samlingens bidrag til projektet. Foruden at udføre konserveringen af sydvæggens 18 malerier står Den Kongelige Samlings malerikonservatorer for at afstikke konserveringsmål, -metoder og -materialer og for at udføre jævnlige kvalitetstilsyn over det udliciterede arbejde. Disse tilsyn skal sikre, at samtlige maleriers udseende koordineres, så de fremstår som et samlet hele. Dette sker i valg af konserveringsmetoder og -materialer samt niveau for fjernelse af gammel fernis, retoucher og udkitninger, mængde af nye retoucher, overfladeglans osv. Endelig er malerikonservatorerne Den Kongelige Samlings repræsentanter på de jævnlige byggemøder, hvor aftaler mellem arkitekter, konservatorer og Vinterstuens ejere og brugere foretages. Restaurering af Vinterstuen er gjort muligt gennem en generøs donation fra Augustinus Fonden.

Udlån og indlån 2024

Af *Andreas Grinde, chef for samling og bevaring*

I 2024 har Den Kongelige Samling både indlånt og udlånt en række markante genstande. Fra kongelige dagbøger og uniformer til internationale udstillinger og historiske malerier – året har styrket både nationale samarbejder og global synlighed.

Foto: Knud Erik Madsen

Indlån

Til udstillingen ”Frederik 10. – Konge af i morgen” er der indlånt en lang række genstande fra Kongehuset, Forsvaret, Frømandskorpset, KØS og private.

KONGEHUSET

Alle er genstande, der illustrerer kongelig historie og arv for den nuværende kongefamilie. Blandt dem dåbskjole, Tolkien-bog, akvareller udført af H.M. Dronning Margarethe 2., studenterhue, maratontøje, Røde Kors-vest, OL-fakkel. H.M. Kong Frederik 10.s uniform fra brylluppet med H.M. Dronning Mary, den første gave fra Kongen til Dronningen, kunstværker og portrætter, færøske og grønlandske nationaldragter, proklamationstalen. Dagbog fra grønlandstur med Sirius-patruljen, glasfugl lavet af Trondur Patursson, Nihola-cykel, som børnene blev kørt i skole med, bøger, mundharper, tupilak. Ligeledes en lang række medaljer og ordner, herunder Dannebrogordenens Hæderstegn, Dannebrogorden, bryst-

stjerne til Dannebrogorden, bryststjerne til Elefantorden, mindemedaljer mv.

FORSVARET

Fra forsvaret er der indlånt genstande fra de yderste kroge af Rigsfællesskabet. Således en pisk lavet af Kongen før hans ekspedition med Sirius-patruljen samt et slips udført af meden fra en hundeslæde for at kunne opnå adgang til messen på Station Nord. Ligeledes supplerende uniformsdele til Kongens uniform.

FRØMANDSKORPSET

Genstande, der fortæller, om de prøvelser Kongen gennemgik under sin elevtid, samt om hvor specialiseret en specialstyrke Frømandskorpset er. Derudover Bjælken Maren, elevhjelms, iltdykkerudstyr, dykkermaske, svømmefødder, kniv og sløringsnet.

PRIVATE

Fra ”Quark”, der var på elevhold med Kongen, er der indlånt fotografier, som viser Kongen under elevtiden.

FREDERIKSBORG, DET NATIONALHISTORISKE MUSEUM

Fra Frederiksborg er indlånt det store maleri ”Lancier” af Frederik 10., malet som kronprins af Kasper Eistrup: Kronprinsen sidder afslappet iført et moderne outfit i en lyserød sofa i et af Kronprinsparrets private gemakker på Amalienborg.

KØS

Fra Køge Skitse Samling er der indlånt to forarbejder til udsmykningen af Frederik VIII's Palæ.

Af Jesper Christensen, forarbejde til udsmykning af Vestibulen. Af John Kørner, forarbejde til vægmaleriet ”Afghanistan”, forrum til Taffelsalen.

Foto: Knud Erik Madsen

Udlån

Til House of European History (Huset for Europæisk Historie), Den Europæiske Union i Bruxelles, er udlånt maleri af Christian 4. til hest foran Kronborg Slot; i baggrunden den udvalgte prins Christian til hest. Malet af Adrian Muiltjes. Udstillingen ”Bellum et Artes” fokuserede på kunstens rolle under Trediveårskrigen (1618–1648) og udforskede det komplekse samspil mellem konflikt og kunstnerisk udtryk.

Til Musée national du Château de Fontainebleau er udlånt Christian 7.s

jagtdragt, hvor den indgik i udstillingen ”Peintre de cour: Jean-Baptiste Oudry et les chasses Royales”. Før udlånet fremstillede tekstilkonserveringen en gine og monteringer til dragtens forskellige dele. Dragten er komplet med hat, støvler, pisk og hirschfænger. Dragten var en gave fra Louis 15. og kan ses båret i parforcejagtscener i jagtlejligheden på Fontainebleau.

Til Frederiksborg, Det Nationalhistoriske Museum, er udlånt C.A. Jensens portræt af Wilhelm af Hessen-Kassel fra 1844 til udstillingen ”Elsket og Udsældt”. Fire børne-

dødsmasker i tilhørende trækasse samt en barnefigur af voks i dukkeseng, til udstillingen ”Forglem mig ej”.

Til Den Kongelige Livgarde, Frederik 10.s ørkenuniform til brug i udstillingen ”Frederik 10. og Forsvaret”.

Til The Metropolitan Museum of Art, to tegninger af Caspar David Friedrich, ”Cave in the Harz” og ”Dolmen near Gützkow” til udstillingen ”Caspar David Friedrich: The Soul of Nature”.

Nyerhvervelser

Af Peter Kristiansen, museumsinspektør

Til samlingen på Amalienborgmuseet

Grøn tuschpen

Tuschpennen, som H.M. Dronning Margrethe 2. underskrev sin abdikation med 14. januar 2024. Afgivet fra Hoffet. (A 13-121).

Trekantet plakette af porcelæn

Fremstillet i anledning af Trekongermødet i Malmø 1914. Erhvervet fra privat. (A 9-324).

Mappe med otte børnetegninger

Fra 1945, hvoraf én er udført af Prinsesse Margrethe (II). Købt på auktion. (A 13-119).

Hynde

Hynden, som H.M. Dronning Margrethe 2. anvendte på sin stol i Statsrådet. Afgivet fra Hoffet. (A 13-120).

Til samlingen på Rosenborg

To fad af det originale Flora Danica-porcelæn

Et frugtkurvsfad og et smørdåsefad. Købt på auktion. (23-975 og 23-976).

Portræt af Christian 3.

Efter Jacob Binck. Købt på auktion. (1-177).

Smykkegarniture af guld og lavasten. Syv dele med etui

Erhvervet fra privat. (13-576).

Udstillinger

Af Laura Liv Weikop, chef for forskning og udstillinger

I 2024 lagde vi ud med at sadle om. Årets første udstilling, som var påtænkt opbygget fra 2. januar, blev lagt i skuffen, og en helt ny skulle skabes, færdiggøres og åbnes kun tre måneder inde i det nye år. Anledningen var historisk: nemlig tronskiftet, som H.M. Dronning Margrethe 2. proklamerede nytårsaften 31. december 2023. 2024 viste sig i høj grad at blive et fejringens år med tronskifte, grundlovens 175-års jubilæum samt Prinsesse Benediktes 80-års fødselsdag.

FREDERIK 10. – KONGE AF I MORGEN

22. marts-8. september,
Amalienborgmuseet
10. oktober 2024-21. april 2025,
Koldinghus

I anledning af det historiske tronskifte 14. januar 2024 åbnede Den Kongelige Samling udstillingen "Frederik 10. – Konge af i morgen" 22. marts på Amalienborgmuseet. Gennem fotografier, videoklip, malerier, lydbilleder og genstande fra både samlingen og

Kongens private eje tegnede udstillingen et portræt af Danmarks nye konge. Gennem tematikker spændende fra "Opvækst" og "Livslang Læring" til "Medievirkelighed", "Kunsten" og "Livsopgaven" kunne gæsten bevæge sig gennem en stramt scenograferet, ekstremt fortættet og stemningsfuld udstilling. Her knyttedes ikoniske genstande fra både barndom, ungdom og voksenliv til vigtige nedslag i Kongens liv, men også til de begivenheder, valg og beslutninger, der har været med til

at forme Kongen som menneske og regent.

Blandt de udstillede genstande var bjælken med kælenavnet "Maren", som Kongen gravede sig ind under i forbindelse med afslutningen af frømandsuddannelsen. Desuden H.M. Dronning Marys brudekjole og Kongens gallauniform fra Søværnet genskabt dansende med hinanden i armene som ved brylluppets brudevals. Kongens elskede gokart, hans første skoletaske, mundharpe og hundeslædepisken fra den legendariske Siriusekspedition i Grønland var også at finde blandt de udstillede genstande.

Udstillingen var først tilrettelagt på Amalienborgmuseets smukke Beletage i Christian VIII's Palæ, der er det samme palæ, hvor Kongen som kronprins havde sin egen lejlighed frem til brylluppet i 2004. Palæet ligger til højre for Frederik VIII's Palæ, som i dag er Kongeparrets hjem i København. I uge 42 åbnede den dernæst i Dansesalen på Koldinghus, hvor de helt nye rum og rammer lod udstillingen genfortælle

Foto: Keld Navroft

Foto: Jens Ole Jacobsen

og gentænke sig selv samt skabe nye oplevelsesrammer og indtryk for publikummet i den anden ende af landet.

PRINSESSEKJOLER

Modeskaber Jørgen Benders kreationer til H.K.H. Prinsesse Benedikte
25. april-1. september 2024
Koldinghus

I foråret 2024 forvandlede Dansesalen på Koldinghus til en spektakulær skueplads for et udvalg af kongelige gallakjoler, skabt af Jørgen Bender (1938-1999) til H.K.H. Prinsesse Benedikte, der er æresprotektor for Koldinghus. Udstillingen blev vist i anledning af Prinsesse Benediktes 80-års fødselsdag, og den var med sin storstilede iscenesættelse af mere end 20 smukke dragter udtryk for Prinsessens mangeårige virke. Bender var Kongehusets mest betydningsfulde modeskaber, der gennem fire årtier og skiftende modetendenser designede og syede bl.a. for Prinsessen, men også for Dronning Ingrid, H.M. Dronning Margrethe og H.M. Dronning Anne-Marie. "Prinsessekjoler" var en

markering af Prinsessens runde fødselsdag, men også en kreativ hyldest til modeskaber Jørgen Bender samt hans og Prinsessens nære samarbejde.

Haute couturens klassiske dyder præger Benders arbejde, som er kendetegnet ved både fantasirigdom

og traditionsbevidsthed, og hans kreationer blev altid til i tæt dialog med de kongelige kunder. Kjolerne er typisk skabt til særlige begivenheder, og Prinsesse Benedikte lod ofte Bender ændre og sy sine kjoler om, så de kunne præsenteres på ny.

Foto: Maria Tuxen Hedegaard

Foto: Jens Ole Jacobsen

De mere end 20 kjoler spænder over fødselsdagskjoler, en sølvbryllupskjole, almindelige selskabskjoler i eksklusive tekstiler til en ventekjole og Prinsessens formidable brudekjole. Ud over at give et fantastisk indblik i Jørgen Benders æstetiske og detaljerige håndværk giver udstillingen også et vue over fire årtiers modehistorie, idet udvalget er skabt i perioden 1968 til 1999.

Udstillingen blev i en mindre version vist tilbage i 2020 på Amalienborg-museet. I den aktuelle opsætning på Koldinghus i 2024 blev kjolerne iscenesat i en ny scenografi og suppleret med interviews med Prinsessen selv. Dertil to nyere spektakulære dragter, skabt af Johnny Wichmann fra Wichmann Couture, som udtryk for Prinsessens fortsatte arbejde med design og kunsthåndværk – også efter Benders død. Nogle af dragterne blev båret ved hhv. Prinsessens egen 75-års fødselsdag i 2019 og fejringen af H.K.H. Kronprins Christians 18-års fødselsdag i 2023.

Foto: Jens Ole Jacobsen

PÅ SPORET AF GRUNDLOVEN

3. juni – 20. oktober 2024

Koldinghus

I 2024 fejrede vi 175-året for Danmarks første grundlov, der blev underskrevet 5. juni 1849. Med grundloven gik Danmark fra enevældigt kongestyre til demokrati og lagde grunden til det Danmark, vi kender i dag. Et Danmark, hvor alle har grundlæggende rettigheder, hvor alle må tale frit, og hvor køn og indkomst ikke afgør, om man må stemme eller ej.

I samme anledning blev 2. etage i Koldinghus' nordfløj forvandlet til et videns- og aktivitetsområde, der gennem udstilling, aktiviteter og stillingtagen formidlede historien bag grundloven. Som noget helt særligt udstilledes Frederik 7.s pen, med hvilken han underskrev Danmarks første demokratiske grundlov 5. juni 1849. Med Frederik 7.s underskrift blev der for alvor sat gang i Danmarks udvikling mod nutidens frihed og folkestyre.

I udstillingen kunne man indsamle og udforske viden om grundloven og

Foto: Maria Tuxen Hedegaard

samtidig give sin egen mening til kende på udvalgte spørgsmål og problemstillinger. Man kunne også sætte sig til bords og holde sin egen grundlovsfest under vajende flagranker. I et digitalt spor for unge og voksne kunne man med sin mobiltelefon i hånden gå på jagt efter grundlovsbøger rundt om på slottet og gå i fodsporene på nogle af de mennesker, der kæmpede for

at indføre demokrati i Danmark. Det digitale spor blev suppleret med et spor for de yngste, der fik udleveret et samlehefte med facts og plads til klistermærker med personer fra historien. Undervejs blev både store og små præsenteret for de konger, der gav en hjælpende hånd, men også for dem, der modarbejdede idéerne bag grundloven.

Foto: Maria Tuxen Hedegaard

Gobeline til Koldinghus

Af Maria Gadegaard, seniorkurator

I 2024 nåede gobelinprojektet til Koldinghus sin afgørende fase. Tre af de fire store gobeliner blev færdigvævet, og en gruppe frivillige og medarbejdere besøgte væverierne i Paris. Projektet fik desuden tilknyttet en projektleder til den videre realisering.

I anledning af Koldinghus' 750-års jubilæum i 2018 donerede Ny Carlsberg-fondet en af danmarkshistoriens største udsmykninger; 16 nye gobeliner, skabt af fire danske samtidskunstnere, skal pryde kongeslottets historiske sale, Dansesalen og Riddersalen.

Udsmykningen er tænkt som et samlende projekt, der skal revitalisere den sammenhæng og skønhed, som kendetegnede salene på Christian 4.s tid på Koldinghus i starten af 1600-tallet.

Det skal være ét samlet pragtværk, som forbinder historien med nutiden, og som forener det fineste franske kunsthåndværk med den bedste danske samtidskunst. Og som kommer borgere og offentlighed til gode. Alt sammen i tråd med Ny Carlsbergfondets generøse vision om at styrke kunsten i samfundet og gøre den tilgængelig for det bredest mulige publikum.

Billedkunstnerne Kirstine Roepstorff, Bjørn Nørgaard, Tal R og Alexander Tovborg, som blev valgt til opgaven, har skabt 16 detaljerede "kartoner", der har fungeret som forlæg for gobelinerne, og som væves på de traditionsrige franske væverier, Les Manufactures de Beauvais et des Gobelins, også kaldet Mobilier national. Mobilier national har desuden inkluderet private væverier i Aubusson til vævning af de mindre gobeliner, da opgaven er både kompleks og omfangsrig.

Den dramatiske historie om Koldinghus gjorde det oplagt, at en samlende udsmykning måtte omsættes til gobeliner med billedfortællinger, som fandt inspiration i de skelsættende perioder og begivenheder, som blev Koldinghus' skæbne. Kunstnerne fik derfor følgende temaer: Grænseborg (Kirstine Roepstorff), Kongeborg (Alexander Tovborg), Ruinen (Tal R) og Genopbygning (Bjørn Nørgaard).

På væverierne har vævere og kunstnere etableret tætte bånd og samarbejder, og kunstnerne har derfor

alle fulgt forløb og vævning tæt. I alt skal der produceres 108 m², fordelt på fire store gobeliner, der hver måler 3 x 6 m, og tolv mellemstykker mellem salenes vinduer, de såkaldte entre-fenêtres, der hver måler 3 x 1 m.

15 ud af 16 gobeliner klippes ned i 2025 og udstilles i Grand Palais i Paris. Det samlede projekt er forsinket, idet Kirstine Roepstorffs karton til gobelinen blev skabt med en detaljerigdom, som viste sig kompliceret at omsætte til vævet billede og derfor tager længere tid at væve. Flere og mindre detaljer kræver flere og tyndere tråde – og meget mere tid.

Gobelinerne installeres og udstilles permanent på Koldinghus i 2028.

FRIVILLIGTUR TIL PARIS

I september 2024 besøgte 23 frivillige fra Koldinghus og en række med-

arbejdere på tværs af besøgsstederne gobelinvæverierne i Paris. Turens formål var at se vævernes fantastiske arbejde for sammen at opleve og forstå projektet og på sigt styrke formidlingen af gobelinerne, når de kommer til Koldinghus. Væverne var nået rigtig langt, og Alexander Tovborg, Tal R og Bjørn Nørgaards store gobeliner var i deres allersidste vævefase. De sidste centimeter skulle væves færdig og gobelinerne klargøres til den kommende nedklipping i starten af det nye år.

I september blev Maria Gadegaard ansat som seniorkurator ved Den Kongelige Samling for at sikre projektets fremdrift og realiseringen af udstillinger og formidling i Paris såvel som på Koldinghus.

Forskning

Af Trine Brun Petersen, forskningschef

I 2024 satte tronskiftet gang i et travlt og begivenhedsrigt år for forskningsafdelingen. Året bød på internationalt symposium, nye publikationer, ph.d.-bevilling, kollegiale samarbejder og opstart af forskningsprojekt i Vinterstuen på Rosenborg.

Året blev skudt i gang på dramatisk vis med H.M. Dronning Margrethe 2.s meddelelse om, at hun ville abdicere 14. januar. Tronskiftet affødte travlhed i afdelingen, hvor de to inspektører Peter Kristiansen og Jesper Munk Andersen deltog i pressedækningen af den nationale begivenhed.

Ud over den øjeblikkelige interesse gav tronskiftet anledning til at gentænke temaet for årets hofhistoriske symposium, Curia Danica, der i år blev afholdt i samarbejde med Roskilde Museum og Roskilde Domkirke, mens Fondsorganisationen Kulturarven Roskilde Domkirke bidrog med generøs økonomisk støtte. Inspireret af tronskiftet var årets tema ”Overgange og overgangsritualer ved de nordiske hoffer”. Der var oplæg om revolutionen i Norge i 1905, den udvalgte prins’ triumfvogn ved Det Store Bilager i 1634 samt Norges religiøse tronskifteritualer. Årets symposium var præget af international deltagelse, idet over halvdelen af oplæggene blev præsenteret af kollegaer fra Norge og Sverige, hvilket

bidrog til at belyse forskelle og ligheder mellem de nordiske hoffer.

Forskningsafdelingen er løbende i kontakt med andre museer og forskningsmiljøer for at samle inspiration og dele viden. I foråret 2024 var afdelingen således værter ved kollegiale besøg fra Livrustkammaren i Stockholm og Rijksmuseum i Amsterdam. Afdelingen var desuden på en kort studietur til Slesvig, hvor vi mødtes med kollegaer fra Gottorp Slot.

BEVILLING TIL PH.D.-PROJEKT
I 2024 modtog Den Kongelige Samling en bevilling fra Kulturministeriets Forskningsudvalg til forberedelse af en ph.d.-ansøgning om gavegivning i det glücksborgske kongehus. Bevillingen betød, at inspektør Jesper Munk Andersen kunne frikøbes fra det løbende museumsarbejde for at læse op på forskningslitteraturen om kongelig gaveudveksling og afsøge kilde-materialet for det konkrete projekt. Som led i dette arbejde foretog Jesper Munk Andersen en studierejse til Norge

og Sverige samt deltog i en konference i Paris, der handlede om de europæiske dynastiers gaveudvikling. Forprojektet betød, at vi senere samme år kunne ansøge Ny Carlsbergfondet om bevilling til et ph.d.-projekt om samme emne. Fonden valgte generøst at imødekomme ansøgningen, og det er således planen, at ph.d.-projektet sættes i gang sommeren 2025.

PUBLIKATIONER
Inspektørerne deler løbende deres viden gennem udgivelsen af fagfællebedømte artikler inden for museets ansvarsområde. I 2024 har Jesper Munk Andersen således udgivet en artikel om prægstellet Flora Danica i tidsskriftet Tings Tale, H.M. Kongens Håndbibliotekar, Mikael Bøgh Rasmussen, har udgivet en artikel om Christian 4.s skatte i en international forskningsantologi, mens Kristoffer Schmidt har skrevet om Esaias Pufendorf i et festskrift til lektor i historie Sebastian Olden-Jørgensen. Ud over disse udgivelser har afdelingens store projekt været ar-

bejdet med en forskningsantologi om kongelig barndom. Antologien er en del af museets strategiske satsning på kongelig barndom og skal understøtte udstillingen ”Kongebarn”, der forventes at åbne på Koldinghus sommeren 2025. Bogen udgives i et samarbejde med Aarhus Universitetsforlag og forventes at udkomme i forbindelse med åbningen af udstillingen.

VINTERSTUEPROJEKTET
I 2024 blev en gennemgribende restaurering og konservering af Vinterstuen sat i gang. Samtlige malerier tages ud, konserveres og restaureres, det samme gælder panelværket. Det er første gang, at hele rummets oprindelige udsmykning på én gang bliver systematisk behandlet og undersøgt. Til projektet knytter sig derfor også både konserveringsfaglig, historisk

og kunsthistorisk forskning, så de nye iagttagelser og eventuelle opdagelser, som projektet kan bidrage med, bliver indsamlet og syntetiseret til ny viden om rummets historie og oprindelige udseende. Projektet blev igangsat i 2024 og løber frem til 2026, hvor det vil munde ud i en større samlet forskningspublikation om rummets historie og brug.

H.M. Kongens Håndbibliotek

Af Mikael Bøgh Rasmussen, H.M. Kongens Håndbibliotekar

I 2024 blev H.M. Kongens Håndbibliotek genåbnet for offentligheden efter en omfattende renovering. Året bød også på nye digitale formidlingstiltag, internationalt samarbejde og forskning i kongelig barndom og bogbind fra 1700-tallet.

2024 blev et år, der bød på flere nye forhold for H.M. Kongens Håndbibliotek. Tronskiftet 14. januar betød, at bibliotekets formelle ejer skiftede, for Håndbiblioteket er den regerende monarks. Så fra at have heddet H.M. Dronningens Håndbibliotek siden 1972 vendte det tilbage til navnet H.M. Kongens Håndbibliotek, som det havde heddet siden midten af 1700-tallet.

Da pavillonen ud mod Frederiksgade i Christian VIII's Palæ fik nyt tag, havde vores ældste og mest værdifulde genstande midlertidigt hjemme i et magasin hos Det Kongelige Bibliotek. Det tillod til gengæld, at en gammel drøm om renovering, sikring og større tilgængelighed kunne virkeliggøres. De tilbagevendte bøger, kort og billeder er blevet opstillet og registreret i en ny orden, der bl.a. tager hensyn til redning i tilfælde af brand eller andre ulykker. Samtlige hylder er blevet forsynet med brudsikkert, UV-beskyttende glas, så bøgerne nu er skærmet mod både lys, snavs og tyveri.

Resultatet blev ikke blot en smukke studiesal, men også en mulighed for, med Kongens tilladelse, at åbne den for offentligheden i weekender og i skolerne ferier, hvor der ikke arbejdes i den. 3. juli 2024 åbnede Håndbiblioteket for første gang nogensinde sine døre

for publikum, og inden da besøgte Kongeparret selv Håndbiblioteket for at markere dette.

Åbningen gav anledning til at lave små udstillinger i Studiesalen. Først en præsentation af smukke naturvidenskabelige værker fra Håndbibliotekets

grundlægger, Frederik 5.s, tid. Siden fremvistes bøger, småtryk, telegrammer m.m. fra Christian 10.s bibliotek og arkiv, der handlede om de danske i Slesvig og Genforeningen i 1920.

Der arbejdes fortsat med registrering af arkivalier i det efterhånden omfattende arkiv, der for en stor dels vedkommende rummer private dokumenter og breve, som er for nye til at kunne gøres offentligt tilgængelige, men også andre materialer, der i fremtiden kan medvirke til at dokumentere Kongehusets og Hoffets funktion i dele af det 19. og 20. århundrede.

Igen i 2024 har vi arbejdet på at udvide formidlingen af vores samlinger via hjemmesiden og har bl.a. åbnet for billedsøgning i vores tegningssamling og kortsamling. En særlig indsats blev lanceringen af en database over bogbind i Håndbiblioteket fra ca. 1790-1880. Bogbindsregistranten indeholder 5850 poster, der i billeder og tekst beskriver bøger, som det gennem registreringer kan påvises, at de kongelige selv

fik indbundet. Bogbindsregistranten er en af de mest omfattende af sin slags i verden.

Formidlingen har også omfattet deltagelse i TV2 News' dækning af indledningen af Kongeparrets første sommertogt med Kongeskibet Dannebrog 2. maj og optagelser til DR's miniserie "Dronningeriget" foruden særomvisninger og levende formidling under arrangementet "Jul på Amalienborg" 21. november.

Håndbibliotekaren deltager på linje med inspektørerne i Den Kongelige Samling i det faglige arbejde og i samlingens ledelsesgruppe. Forskningen har bl.a. drejet sig om fremstillinger af kongelige børn i fotografiet, et arbejde, der dels har bidraget til den antologi om kongelig barndom, som forberedes, dels har dannet baggrund for dele af formidlingen i form af det fotogalleri, der åbnes i 2025 på Amalienborg-museet, og dels leverer materiale og genstande til den kommende udstilling om kongelig barndom på Koldinghus.

I september var Håndbiblioteket vært for European Court Librarians' Network Meeting, et tre-dages møde med kolleger fra de fungerende europæiske hoffers biblioteker og arkiver. Mødet, der afholdes hvert andet år, går på skift mellem Stockholm, Oslo, Windsor, Haag, Luxembourg, Monaco, Wien (Liechtenstein), Madrid og København. Det er håbet, at også Bruxelles vil blive mødested i fremtiden.

Som hvert år blev Kongeskibet bestykket med bøger til brug under det årlige sommertogt. Det hører fortsat til Håndbibliotekets opgaver at vedligeholde og katalogisere H.M. Dronning Margrethes private bogsamling i Christian IX's Palæ. Desuden vedligeholdes fagbiblioteket i Den Kongelige Samling, hvoraf størstedelen står på Rosenborg.

Den Kongelige Fotografisamling

Af Mikael Bøgh Rasmussen, H.M. Kongens Håndbibliotekar

I 2024 blev Den Kongelige Fotografisamling udvidet med nye registreringer og digital formidling. Samlingen har været central i udviklingen af både en forskningsartikel og det kommende fotogalleri på Amalienborgmuseet, der åbner i 2025.

Ca. 11.000 fotografier fra den omfattende fotografisamling i H.M. Kongens Håndbibliotek på måske 75.000 fotografier kan tilgås via online-databasen Den Kongelige Fotografisamling, der findes på Håndbibliotekets afdeling på Den Kongelige Samlings hjemmeside.

Registrering i og berigelse af basen foregår løbende, sideløbende med bibliotekets øvrige opgaver. Med mellemrum gøres mere materiale, der ikke er underlagt de begrænsninger, som copyright og hensynet til privatlivets fred stiller, tilgængeligt for offentlig adgang. En crowdsourcing-funktion tillader interesserede fra hele verden at bidrage til vores viden om fotografierne.

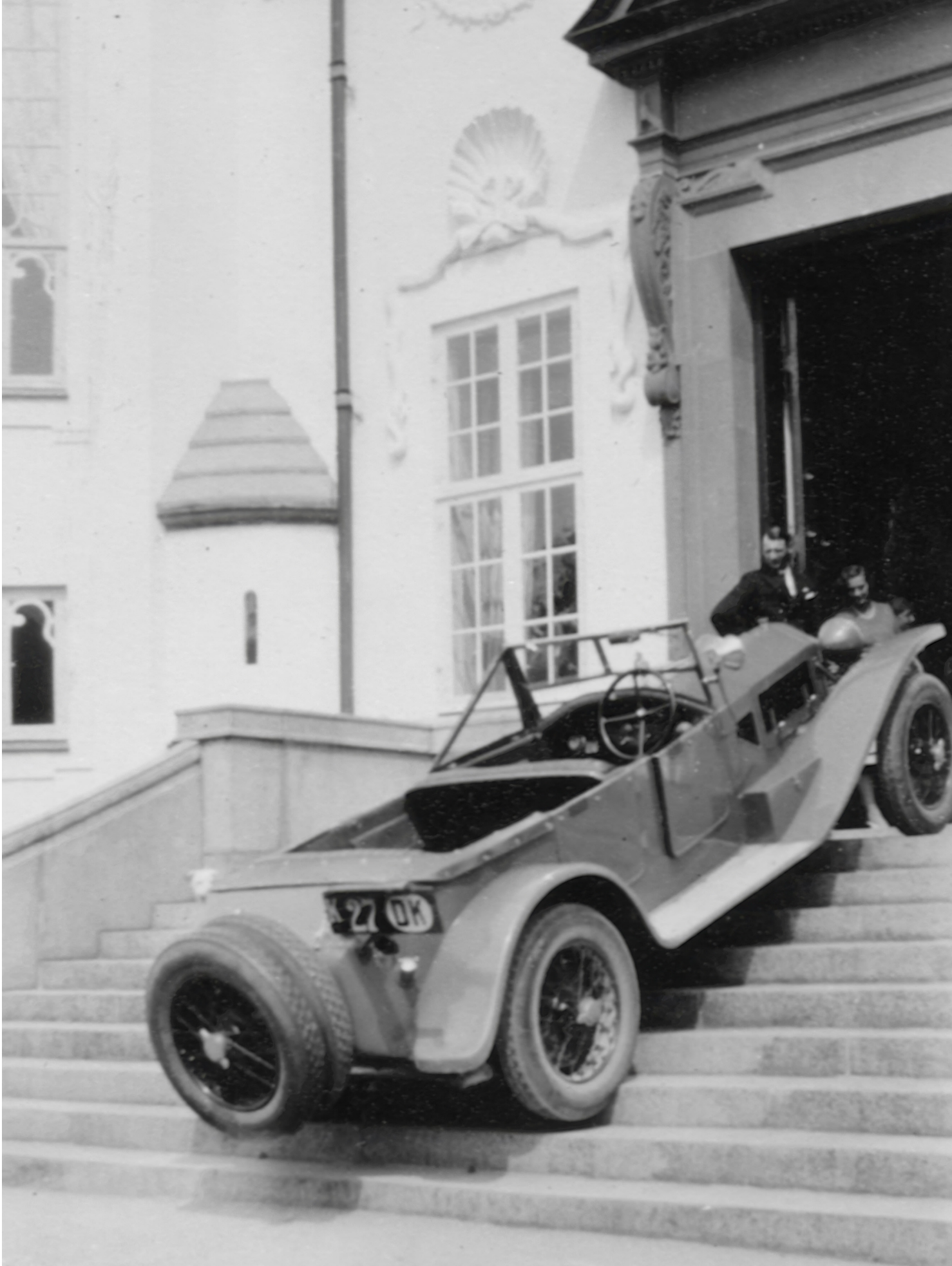
Store dele af samlingen kan kun tilgås af enkelte betroede medarbejdere, men fungerer sammen med den offentlige del som en vigtig resurse i forbindelse med forskning, udstillinger og anden formidling af Kongehusets historie i Danmark. Den benyttes ofte af både Den Kongelige Samling og Kongehuset til formidling på de sociale medier.

Den Kongelige Fotografisamling var en vigtig forudsætning for to større projekter i Den Kongelige Samling i 2024, som bør nævnes, selvom begge først færdiggøres endeligt i 2025. Det ene er Fotogalleriet i Amalienborgmuseet, hvor fotografiets betydning for Kongehuset, både offentligt og privat, belyses med udvalgte fotografier og fotorelateret materiale fra den periode, museet formidler, altså 1863-1972. Det andet er en forskningsartikel om fotografier af kongelige børn med og uden familie i anden halvdel af 1800-tallet,

som bliver publiceret i Den Kongelige Samlings kommende antologi om kongelig barndom. I begge tilfælde har Den Kongelige Fotografisamling været en uundværlig resurse.

Da Den Kongelige Fotografisamling rummer fotografier fra kongeligt eje, er der mange motiver i den, der egentlig ikke har direkte tilknytning til den kongelige familie, men kan have interesse for den interesserede i f.eks. kongelige slotte, tog, antikke ruiner, officielle indvielser, biler, militære manøvrer eller mode.

Formidling og læring

Af Rasmus Welling og Sissel Dreixø Langkilde, formidlings- og læringschefer

I 2024 satte tronskiftet og markeringen af 175-året for grundloven rammerne for aktivitetsprogrammet , og en ny læringsenhed på Koldinghus skabte stærke lokale samarbejder og nye undervisningsformater.

Tronskiftet 14. januar 2024 blev markeret på Amalienborgmuseet, Koldinghus og Rosenborg med fokus på at formidle forskellige typer af tronskifte gennem tiden.

- Særudstillingen ”Frederik 10. – Konge af i morgen” åbnede på Amalienborgmuseet lige før påske

og rejste senere til Koldinghus i oktober.

- Ved Den Lille Kulturnat i marts blev Havesalen på Amalienborgmuseet omdannet til elefantordensværksted, hvor børnene kunne udsmykke deres egen elefantorden. På Rosenborg fokuserede vi på Christian 4. og

hans kroningsdag med ”Musikalske teaterfortællinger”, udviklet af skuespiller Christian Rossil og musiker og komponist Ditte Rønn-Poulsen i samarbejde med afdelingen.

- Kulturnatten på Amalienborgmuseet i oktober var med liveperformance af skuespiller

Foto: Knud Erik Madsen

- Paw Terndrup som Christian 10. i uniform på dagen for sin proklamation i 1912; og på Rosenborg blev der fokuseret på salvingen af Christian 5., sat i scene som en fest både udendørs og indenfor på slottet.
- På Rosenborg oplevede gæsterne i løbet af sommeren historiske figurer i dragter, skabt af performere i små sekvenser under titlen ”Frederik 3. og Sophie Amalies Rosenborg”. Projektet blev til i samarbejde med instruktør og teaterdirektør for Teater Next, Christian Bergman.

ANDRE AKTIVITETER

Grundlovens 175-års jubilæum blev året igennem markeret på Koldinghus. Allerede 8. marts præsenterede Sigurd Barrett sin nye grundlovssangbog. Fra sommerferien og frem til efterårsferien var der quizzer, fortællinger og

et videns- og aktivitetsområde, hvor gæsterne bl.a. kunne se Frederik 7.s grundlovspen fra 1849, der var udlånt fra Rosenborg.

Til Kolding Light Festival blev tiden skruet tilbage til året 1711, hvor Frederik 4. arrangerede et maskebal på Koldinghus. I alt valgte 6.386 gæster at lægge vejen forbi slottet og tage de mange trin op i Kæmpetårnet for at nyde udsigten over det smukt oplyste Kolding.

Med hjælp fra frivillige i Den Kongelige Systue på Koldinghus skabte tilknyttede skuespillere i nysyede dragter illusionen om Frederik 6., Christian 8. og Frederik 7.s tilstedeværelse på slottet i forbindelse med sommerferiens grundlovsaktiviteter, Koldings maj-marked og kulturnat.

Der har igen i år været en omfattende brug af slottets over 650 dragter; dertil bliver Det Kongelige Udklædningsværkstedets selfiestation

flittigt brugt af både børn og voksne for at få et sjovt minde med hjem.

I det nye undervisningsforløb ”Flora Danica – den vilde familiefest” bliver eleverne iklædt lakaj-dragter og skal servere ved Christian 7.s fødselsdagstaffel – uden at tabe det dyre Flora Danica stel!

RAMMER FOR LÆRINGS- ENHEDEN

I 2024 blev der etableret en ny læringsenhed på Koldinghus. Læringsenheden har indledt et tæt samarbejde med Kolding Kommunes nyansatte Åben Skole Playmaker, Kolding Stadsarkiv, den lokale koordinator for Skoletjenesten og det lokale PLC og indgår i kommunens netværk for Åben Skole Aktører samt Formidlerforum Syd.

Som følge af en skimmelskade i Læringshuset på Rosenborg har lokalerne i den første del af året været

Foto: Rene Benisen

Foto: Rene Bentsen

lukket, mens skaden blev udbedret. Læringshuset er med udgangen af året blevet gjort klar til at indrette det mindste rum som opbevarings- og garderoberum og det store rum som aktivitetsrum og malet i farver, der er repræsenteret i Den Kongelige Samlings nye visuelle identitet.

AKTIVITETER UD AF HUSET

Læringsenheden deltog med præsentationer af undervisningstilbud ved Lær'Fest i Bella Centret, Åben Skole Aktør Festival i Kolding og Historielærernes Dage på læreruddannelserne i Jelling og Roskilde. Der har desuden været deltagelse i flere af Formidlerforum Syds temadage, og Koldinghus har været vært for en inspirationsdag for Skoletjenesten – Nationalt viden-center for eksterne læringsmiljøer.

Rosenborg har desuden deltaget i et ph.d.-projekt om materiel didaktik på kulturhistoriske museer ved Victoria Percy-Smith. Der er udviklet et stort antal undervisningstilbud til folkeskolens forskellige trin.

UNDERVISNING I TAL

- Amalienborgmuseet havde i 2024 74 klasser på besøg til et undervisningsforløb. De mest bookedede undervisningsforløb var udskolingsforløbet "Det nye demokrati – da kvinderne fik stemmeret" samt juleforløbet om kongelige juletraditioner "Pist væk – julejagt". I alt 85 undervisningsforløb.
- På Rosenborg har der været 198 klasser på besøg. De mest bookedede undervisningsforløb var "Det bedste af Rosenborg" for 4.-10. klasse

samt ungdomsuddannelserne. I alt 220 undervisningsforløb.

- Den Kongelige Samling fik tildelt 13.000 kr. fra Åben Dagtilbud og 48.750 kr. fra Åben Skole, Københavns Kommune. Midlerne benyttes til at udbyde gratis undervisningsforløb til Københavns Kommunes grundskoler og daginstitutioner. Den populære ordning blev igen i år flittigt brugt af skoler og børnehaver i København og puljen hurtigt opbrugt.
- På Koldinghus har 20 klasser og børnehavegrupper deltaget i rundvisninger, 11 i undervisningsforløb samt 50 i øvrige institutionsrettede aktiviteter som Dans på tværs og julefortællinger mm.

Foto: Steen Pedersen

Den Kongelige Samling samarbejder desuden med Skoletjenesten Kolding, der leverer undervisningsforløb på slotet for Kolding Kommunes grundskoler med afsæt i Koldinghus' relation til byens historie. Den Kongelige Samling bidrager i den forbindelse med 0,2 årsværk til Skoletjenesten Kolding. 52 klasser har deltaget ved museumsundervisning i dette regi.

GÆSTER MED SÆRLIGE BEHOV

I 2024 er der arbejdet videre med Den Kongelige Samlings strategiske handlingspunkt om "Plads til forskellighed". Målet er i første omgang at kortlægge, hvordan vi kan imødekomme gæstegrupper med særlige behov og forudsætninger samt videreudvikle et rundvisningsformat med hands on-genstande og appel til flere

sanser ud over synssansen. Formatet forventes lanceret på flere af Den Kongelige Samlings lokationer i 2. halvdel af 2025.

KOLDINGHUS LIVE – EN NY MÅDE AT ÅBNE UDSILLINGER PÅ

10. oktober åbnede vi særudstillingen "Frederik 10. – Konge af i morgen" med et nyt format: KOLDINGHUS LIVE. Aftenen bød på gratis adgang og en række aktiviteter, der satte fokus på H.M. Kong Frederik 10.s liv, interesser og engagement i det danske samfund. Gæsterne kunne blandt andet:

- Danse til Kongens yndlingsmusik ved Silent Disco og loungebar i Ruinsalen.

- Opleve MGK-elever optræde med musik inspireret af Kongens egne spillelister fra Spotify og YouTube.
- Overvære en samtale med den grønlandske kunstner Nive Nielsen, modtager af Kongeparrets Stjernedryspris.
- Nyde en koncert med musikeren Sylfide.
- Deltage i færøsk kædedans, kongelig quiz med præmier, kreative workshops og meget mere.

Arrangementet tiltrak knap 2.000 besøgende og blev en levende og inkluderende fejring af både udstillingen og det moderne kongehus.

Foto: Knud Erik Madsen

KOLDINGKJOLEN

Koldingkjolen er et genbrugsprojekt og en hyldest til gammelt håndværk og design, skabt af arven fra Kolding-familier gennem generationer. Den kreative idé udsprang af vores udstilling "Prinsessekjoler", hvor Prinsesse Benediktes omsyede kjoler af kvalitetsstof blev en stor inspirationskilde.

Hen over sommeren har Koldinghus' frivillige fremstillet kjolen – som er skabt i stil med 1800-tallets mode og grevinde Danners kjoler – af doneret, gammelt hvidsyningshåndværk. Lokale borgere har også deltaget med hånd-

syede og broderede hvide løbere og duge mm.

Koldingkjolen blev afsløret til Koldings Kulturnat i Riddersalen foran godt 100 fremmødte gæster og deltagere og blev efterfølgende udstillet i Riddersalen og på Kolding Bibliotek, inden den kom forbi messen 'Kreative Dage'.

RUNDVISNINGER

Årsprogrammet for offentlige rundvisninger på Rosenborg og Amalienborg er i 2024 blevet krydret med et nyt tema om Rosenborgs fine portrætsamling

med titlen "Magtens ansigt", som blev udbudt til det danske publikum. Derudover har vi skruet op for rundvisninger på engelsk med fokus på de absolutte højdepunkter. Et nyt lovende tiltag med at tilbyde korte udendørsrundvisninger på slotsområdet omkring Rosenborg blev prøvet af i samarbejde med serviceafdelingen. Ønsket var at sørge for, at gæsterne ikke ser ventetiden som et minus og en anledning til at forlade stedet til fordel for andre "hurtigere" oplevelser i området. Dette pilotprojekt arbejder vi videre med i 2025.

Foto: Henning Brandt

RUNDVISNINGER I TAL

- På Rosenborg afholdt Læringsenheden 246 rundvisninger for private grupper og tilbød 248 offentlige rundvisninger med forskellige temaer hvert kvartal: Rosenborgs Dronninger, Magtens ansigt, Kongelig kærlighed samt julefortællinger.
- Amalienborgmuseet havde besøg af 179 private grupper, som fik en rundvisning, herunder 37 grupper i Christian VII's Palæ. Der blev udbudt 67 offentlige rundvisninger, herudover otte offentlige

rundvisninger i Christian VII's Palæ i anledning af nytårstaflet i januar. Dertil kommer løbende daglige introduktioner til Amalienborg i udstillingsopbygningsperioden i februar og marts samt i sommermånederne juli og august.

- På Koldinghus deltog 218 private grupper i rundvisninger, der formidlede udstillingerne "Prinsessekjoler", "Frederik 10. – Konge af i morgen" og "Flora Danica – Verdens Vildeste Stel" samt Koldinghus' arkitektur og historie som kongelig residens.

Derudover blev dertilbudt 191 offentlige rundvisninger på Koldinghus med skiftende temaer.

Offentlige arrangementer

Rosenborg Slot

OFFENTLIGE RUNDVISNINGER

- "Valentine-rundvisning", en kærligheds-rundvisning i anledning af Valentinsdag.
- "Kongelig kærlighed", otte rundvisninger.
- "Det bedste af Rosenborg", 151 rundvisninger.
- "Rosenborgs Dronninger", 20 rundvisninger.
- "Magtens ansigt", 45 rundvisninger om kongelige portrætter.
- "Julefortællinger", 20 rundvisninger.

FERIE- OG FAMILIEAKTIVITETER

- **10.-25. februar:** Vinterferie-aktiviteter: "Kronejagt", en aktivitetsfolder for børnefamilier om Christian 4.s kongekrone. På dansk og engelsk.
- **23. marts-I. april:** Påskeaktivitet: Daglige familierundvisninger under overskriften: "I røg og damp".
- **9.-12. maj:** Kristi Himmelfarts-aktiviteter: Daglige familie-rundvisninger under overskriften: "I røg og damp".
- **18.-20. maj:** Pinseaktiviteter: Daglige familierundvisninger under overskriften: "I røg og damp".
- **24. juni-6. august:** Sommerferie-aktivitet: "Kongelig fest-planlægger", en aktivitetsfolder for børnefamilier samt maskeværksted. På dansk og engelsk.
- **12.-20. oktober:** Efterårsferie-aktiviteter: Fokus på Christian 4. med daglige familierundvisninger "I røg og damp – i fodsporet på Christian 4." samt kroneværksted. Folder til børn om Christian 4.s krone (dansk og engelsk). Musikalske teaterfortællinger for børnefamilier, "Der var engang en dreng" om Christian 4.s opvækst

og kroningsdagen. En daglig eftermiddagsforestilling mandag til fredag.

- **11. november-30. december:** "Jul på slottet", en aktivitetsfolder for børn samt formidlingsspor til unge om julen på Christian 4.s tid. På dansk og engelsk.

ØVRIGE OFFENTLIGE ARRANGEMENTER

- **18. januar:** Te med de kongelige fra Frederik 3. til i dag – på Rosenborg og i A.C. Perchs Tehandel.
- **15. marts:** Den Lille Kulturnat, 5 x 30 min. musikalske teaterfortællinger om Christian 4.s opvækst og kroningsdagen – for børn i alderen 4-10 år ved skuespiller Christian Rossil og musiker Ditte Rønn Poulsen. Efterfølgende besøg i Skatkammeret for at opleve Christian 4.s krone.
- **7. maj:** Koncert med Sankt Annæ Gymnasium Kammerkor.
- **10. juni:** Pop up-koncert på plænen med Livgardens Tambourkorps.

- **12. juni:** Paneldebat om gobeliner i anledning af designfestivalen "3 Days of Design".
- **15.-16. juni:** 40-års jubilæums-koncert med Violonbanden.
- **1.-31. juli:** Performere i historiske dragter, dagen igennem vækker tre performere på slottet hhv. Frederik 3., Sophie Amalie og dennes hofdame til live i tiden omkring enevældens indførelse.
- **7.-8. september:** Koncerter i forbindelse med Copenhagen Baroque Festival.
- **21. september:** Pop up-koncert på plænen med 6. Juli Garden.
- **21.-22. september:** 40-års jubilæumskoncert med Violonbanden.
- **11. oktober:** Kulturnatten på Rosenborg med temaet Christian 5.s salvingsfest. Sat i scene med live performance, musik, smagsprøver samt udendørs lyskunst ved lyskunstner Giacomo Lenzi som en fortolkning af fyrværkerishow under salvingsfester i 1600-tallet.

Foto: Jens Ole Jacobsen

Foto: Rene Bentsen

Amalienborgmuseet

OFFENTLIGE ARRANGEMENTER

- **1. januar:** Nytårskur.
- **14. januar:** Fejring af tronskiftet med bobler og live-tv.
- **14. marts:** Foredrag om danske dronninger med historiker Emma Paaske.
- **21. marts:** Udstillingsåbning af "Frederik 10. – Konge af i morgen".

- **11. april:** Foredrag med forfatter Jens Andersen om hans samarbejde med Kongen om "Kongeord" og "Under bjælken".
- **25. april:** Talk med frømand Søren Bredvig om Sirius-ekspeditionen med daværende Kronprins Frederik.
- **6. juni:** Foredrag om partnerskab og familie med museumsinspektør Jesper Munk Andersen.

- **4. september:** Talk om Kongens kærlighed til musik med radiovært Alex Nyborg Madsen.
- **29. oktober:** (Privat) Strandberg Publishings bogreception for "Dronningens portrætter".
- **7. november:** Foredrag med historiker Emma Paaske om dronninger.
- **21. november:** Julehygge.

Koldinghus

OFFENTLIGE RUNDVISNINGER 2024

- "Flora Danica – Verdens Vildeste Stel", 29 rundvisninger.
- "Kongeskibet Dannebrog", 5 rundvisninger.
- "Koldinghus' arkitektur", 31 rundvisninger.
- "Historiske fortællinger", 25 rundvisninger.
- "Koldinghus' historie", 33 rundvisninger.
- "Slotsbrand, storpolitik og spaniere", 4 rundvisninger.
- "Frederik 10. – Konge af i morgen", 38 rundvisninger.
- "Prinsessekjoler", 26 rundvisninger.

I alt: 191 offentlige rundvisninger.

FERIE- OG FAMILIEAKTIVITETER 2024

- **11.-17. februar:** Vinterferie-aktiviteter: "Sejl med Kongeskibet over Polarcirklen" – skyggeteater, Polardåb og matrosuddannelse for hele familien. Flora Danica-

blomster af crepepapir i Den Kongelige Workshop.

- **23. marts-1. april:** Påskeaktiviteter: Samlehæfte og æggejagt med kongelige historier rundt på slottet, bag om bindebrev og påskesymboler i Det Historiske Værksted, fremstilling af egne binde- og gækkebreve i Den Kongelige Workshop.
- **24. april-1. september:** Aktiviteter i tilknytning til udstillingen "Prinsessekjoler": Leg med kjoledesigns, selfiestation som prinsesse på den røde løber, "Det Kongelige Klædeskab" – dragtdesign med genbrugsstof i Den Kongelige Workshop. Bag om Prinsesse Benediktes kjoler i Det Historiske Værksted.
- **4. juni-20. oktober:** "På Sporet af Grundloven", et samlehefte- og quizspor for børnefamilier samt et videns- og aktivitetsområde. På dansk, engelsk og tysk. Optrin med skuespillere i sommerferien.
- **14.-22. oktober:** Efterårsferie-aktiviteter i tilknytning til udstillingen "Frederik 10. – Konge

af i morgen": Din egen blå bog, kongelig portrættegning, dit eget kongeord og frømandsnavn samt frømandsudfordringer. Elefantordensværksted i Den Kongelige Workshop. Håndarbejdet bag Kongens ordensbånd og Dronningens brudeslør i Det Historiske Værksted.

- **6. november-31. december:** Aktivitetsområde om nisserne på Koldinghus. Udklædning og selfiemulighed ved opdækket julebord.
- **26.-19. december,** "Nissefar fortæller" – Julehygge for børnehavebørn.

FOREDRAG 2024

- **5. marts:** Woman's Week – Foredrag om Sophie Amalie ved Lydia Skov Andersen.
- **28. marts:** "Den Store Brand" ved Erik Lysbjerg.
- **18. april:** "Bagom Kongeord" ved Jens Andersen.
- **23. april** "Slaget ved Kolding" ved Ib Søby.

Foto: Christian Möller

- **29. september:** Foredrag med Jesper Wung-Sung, i samarbejde med Litteratur 6000.
- **30. oktober:** "Fra Grundlov til Tronskifte" i samarbejde med Folkeuniversitetet.
- **6. november:** Talk med Søren Bredvig om deltagelse i Sirius-patruljen med H.M. Kong Frederik.
- **20. november:** "Vov at vide" i samarbejde med Folkeuniversitetet.

DELTAGELSE I STORE BY-EVENTS I KOLDING 2024

- **10. maj:** Maj Marked i city.
- **8. juni:** Latinerkvarterets Dag.
- **4. juli-10 august:** Skuespillere i gågaderne (liv i City).

- **30. august:** Aftenåbent med afsløring af Koldingkjolen og Grundlovstema (Kolding Kulturnat).
- **7.-8. december:** Aftenåbent med danseforestilling og adgang til Kæmpetårn (Kolding Light Festival).

KONCERTER 2024

- **27. januar:** "Historien om en jysk soldat" med Aarhus Musik Ensemble.
- **22. februar:** The Very Big Band.
- **24. februar:** Hjemmeværnets Musikkorps Syd.
- **3. marts:** Ensemble Hermes.
- **7. marts:** Sigurd Barrett-koncert.
- **23. marts:** Korfest med Sct. Annæ

- Familiekor, Tågelundkoret og Islændinge-koret.
- **23. marts:** Jazz Band Kolding.
 - **26. marts:** SMUK-koncert.
 - **7. april:** Vesselil.
 - **26. maj:** Viby-koret.
 - **8. juni:** SMUK Sommerkoncert.
 - **14. juli:** Ungdomskoret fra Winterthur-konservatoriet.
 - **18. juli:** Kolding i Toner.
 - **23. november:** Mark og Christoffer.
 - **1. december:** Adventskoncert med Kulturskolen Kolding.
 - **14. december:** Julefællessang med Sangkraft Kolding.
 - **15. december:** Bless The Day.

ØVRIGE OFFENTLIGE ARRANGEMENTER 2024

- **14. januar:** Fejring af tronskiftet på Koldinghus.
- **24. april:** Udstillingsåbning: "Prinsessekjoler".
- **28. marts:** Den Store Brand.
- **25. april:** Store Bededagsvandring på Volden.
- **4. maj:** Lys i vinduerne.
- **29. maj:** Jesus på Slottet.
- **19. juni:** "Prinsessekjoler i ikonisk modesnit" med Lotte Freddie.
- **22. juni:** Blå Fest.
- **30. august:** Kulturnat.
- **25. september:** Showcase med Kulturskolen Kolding.
- **10. oktober:** Udstillingsåbning: "Frederik 10. – Konge af i morgen".
- **16. oktober:** Hjertestarterdag.
- **26. oktober:** Knæk Cancer.
- **31. oktober-9. november:** Halloween for børn i samarbejde med Museum Kolding.
- **12. og 13. november:** Jul i Slotsbutikken.
- **24. november:** Yoga på Slottet.
- **25. november:** Børnehjælpsdag.
- **6.-8. december:** Julemarked.

Foto: Knud Erik Madsen

**KURSER I DEN KONGELIGE
WORKSHOP I TILKNYTNING
TIL FLORA DANICA – VERDENS
VILDESTE STEL**

- Broderi ved Rikke Lyng Christensen. Emne: Flora Danica, æske og tekstile perlehyacinter.
- Perleblomster ved Camilla Tange. Emne: Forårsblomster i perler.
- Crepepapir-blomster ved Tina Krøyer. Emne: Dronning Margrethes 50-års Regeringsjubilæum.
- Broderi ved Rikke Lyng Christensen. Emne: Flor-poser – sommerblomster.
- Broderi ved Rikke Lyng Christensen. Emne: Flor-poser – sensommerblomster.
- Broderi ved Rikke Lyng Christensen. Emne: Flora Danica, æske og tekstile svampe med inspiration fra Flora Danica.
- Perleblomster ved Camilla Tange Christensen. Emne: Perleteknikker til forskellige blomster.
- Broderi ved Rikke Lyng Christensen. Emne: Flora Danica, æske og tekstile svampe.

**KOLDINGHUS
JULEMARKED 2024**

Igen i år afholdt Koldinghus et slorslået julemarked i den første weekend af december. Gæsternes oplevelse begyndte allerede ved stien op til slottet, hvor der til tonerne af julemusik kunne købes brændte mandler, uldsokker og pandekager.

Ca. halvdelen af udstillerne var gengangere fra tidligere år, så der var en del nye, spændende produkter som f.eks. økologisk hudpleje,

dyrk-selv-svampekit, innovativt trælegetøj og prisvindende honning – også som ingrediens i både gin og bolsjer.

Riddersalen blev i år taget i brug som rekreativt område, hvor gæsterne kunne tage selfies i nissetøj, drikke et glas gløgg, møde julemanden og de små slotsnisser samt høre julejazz og korsang.

Ca. 7.500 gæster var generelt meget tilfredse med både service, udbud og kvalitet.

Foto: Marie Louise Bredvig

Foto: Marie Louise Bredvig

Kommercielle aktiviteter

Af Edel Clausen, kommerciel chef og daglig leder af Koldinghus

Som en selvejende institution, hvor de offentlige tilskud kun udgør en lille del af den samlede driftsøkonomi, er vores mission fortsat at styrke vores kommercielle aktiviteter og forbedre vores besøgendes oplevelser på vores slotte. Derfor har vi igen i 2024 fokuseret på at styrke vores kommercielle aktiviteter for at sikre en bæredygtig drift og øge egenindtjeningen.

Det er fortsat et mål at tiltrække både lokale og internationale gæster og kunder gennem en bred vifte af aktiviteter. Dette inkluderer ud over vores udstillinger også koncerter, gruppeaktiviteter, arrangementer, konferencer, julemarked samt workshops.

Vi har også etableret partnerskaber med lokale virksomheder og organisationer og herigennem skabt mulighed for tættere samarbejde.

Nedenstående projekter udgør rygraden i Den Kongelige Samlings kommercielle aktiviteter:

- Museumsklubben Den Kongelige Samling
- Erhvervsklubben Den Kongelige Samling
- Slotsbutikkerne
- Gruppeaktiviteter
- Lokaleleje på Koldinghus
- Kurser i Den Kongelige Workshop på Koldinghus
- Koldinghus' julemarked
- Offentlige arrangementer på alle slotte

Slotsbutikkerne

Af Carina Meelby, butiks- og servicechef

2024 har været præget af fremgang, stærk udvikling og en inspirerende vækst i flere slotsbutikker. I 2024 har vi formået at have en vækst på 15 %, hvilket tydeligt viser, at vores fælles indsats og engagement bærer frugt, og at vi ikke bare evner at fastholde, men også at bygge videre på den positive udvikling.

SLOTSBUTIKKERNES OMSÆTNING

Slotsbutikken på Rosenborg Slot har haft en vækst på 19 %. Slotsbutikken har vokset sig større end den samlede vækst, hvilket indikerer en ekstraordinær god indsats.

Butikken på Amalienborgmuseet har haft en imponerende vækst. Butikken performer klart bedst procentuelt – 28 % i vækst – hvilket er næsten dobbelt så meget som den samlede vækst. I 2024 havde vi en fremgang i antal besøgende grundet udstillingen ”Frederik 10. – Konge af i morgen”, der fik en positiv betydning for den samlede vækst.

I slotsbutikken på Koldinghus ser vi desværre en tilbagegang på -12,01 % i omsætning, hvad vi håber på at kunne få løftet i 2025.

FIRE SÆRLIGE INITIATIVER OG SUCCESER

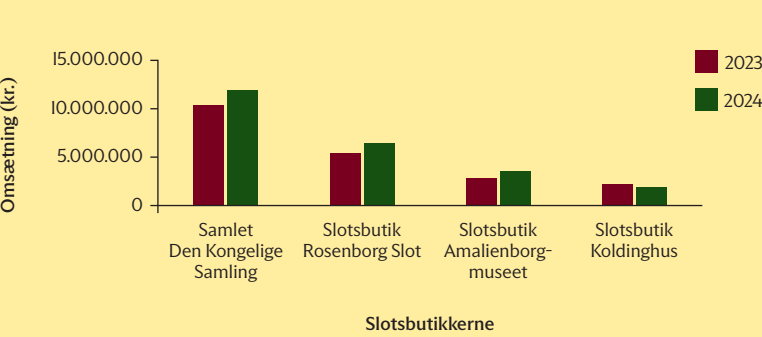
I 2024 har fire særlige initiativer og succeser været med til at løfte udviklingen i vores slotsbutikker:

- En eksklusiv smykkekollektion fra PÅHÆNGT.
- Banquet: en moderne fortolkning af Christian 4.s ikoniske pragtdug.
- UNIKA Nord: et bæredygtigt koncept, der har styrket vores fokus på ansvarlighed og kvalitet.
- Bogen ”Kongeord” – årets bedst sælgende bog i slotsbutikkerne – har begejstret både gæster og personale med sin stærke fortælling.

PÅHÆNGT

Vores nyeste smykkekollektion fra PÅHÆNGT giver vores gæster en unik mulighed for at tage et stykke dansk design med hjem. PÅHÆNGT præsenterer en særlig kollektion af smykkevedhæng, skabt eksklusivt til vores lokationer og en hyldest til vores historier og samlinger. Hvert smykke er designet og håndlavet i Danmark med et fokus på kvalitet, detalje og ansvarlig produktion. I kollektionen findes på nuværende tidspunkt følgende produkter:

OMSÆTNING PR. BUTIK 2023 VS. 2024

- Rosenborg Slot
- Kronen
- Skilderhus
- Elefant
- Nøgle

Vi forventer at udvide kollektionen, så Koldinghus og Amalienborg er repræsenteret som et vedhæng i 2025.

UNIKA NORD

I 2024 har vi indgået et spændende samarbejde med UNIKA Nord – en lille dansk iværksættervirksomhed fra Aalborg, der skaber håndlavede læderprodukter med respekt for både materialer og mennesker.

UNIKA Nord arbejder med fraseret skind og genbrugslæder fra blandt andet møbelindustrien, Ecco og

Den Fynske Sadelmager. Hvert produkt er unikt, skabt uden brug af maskiner, og bærer en historie om godt håndværk og bæredygtig tankegang.

Samarbejdet rummer også et stærkt socialt engagement, hvor unge med særlige udfordringer får mulighed for at bidrage i deres eget tempo og i trygge rammer.

Et samarbejde, der forener kvalitet, bæredygtighed og social ansvarlighed – perfekt i tråd med værdierne i vores butikker.

BANQUET

Dugen er en moderne fortolkning af Christian 4.s pragtdug. En elegant damaskvævet dug med et design bygget op af elementer fra renæssancemåltidet. Den er vævet i 100 % dobbelttvundet kæmmet bomuld og fås i to farver.

Når Christian 4. i 1620'erne inviterede til middag på Rosenborg Slot, krævede det en særlig pragtdug, der kunne være samlingspunkt for det gode måltid og den festlige stund. Georg Jensen Damasks Banquet-dug er en moderne fortolkning af den ikoniske festdug med motiver af knive, gaffler, frugter, fisk, fasan og konfekt. Originaldugen, hvor motivet er hentet, findes på Den Kongelige Samlings tekstilmagasin.

KONGEORD

Bogen om Frederik 10. var en overraskelse for mange og har været den vigtigste bog i vores sortiment i 2024. Bogen, skrevet af forfatter Jens Andersen, har glædet mange af vores gæster. Den blev udgivet 17. januar 2024 på Politikens Forlag, og siden lanceringen har vi solgt 571 eksemplarer i løbet af 2024.

Genbrug af foldere på Rosenborg Slot – et enkelt skridt mod større bæredygtighed

Af Camilla Monberg Rathsach, teamleder for serviceteamet på Rosenborg Slot

I 2024 tog Rosenborg Slot et konkret skridt mod mere bæredygtig drift med et projekt, der satte fokus på genbrug af de foldere, som guider vores gæster gennem udstillingerne. Initiativet udsprang af et ønske om at reducere unødvendigt print og undersøge, hvordan vi bedst skaber værdi for både gæster og miljø.

EN ENKEL LØSNING MED STOR EFFEKT

Inspireret af erfaringer fra Designmuseum Danmark og Arbejdermuseet valgte vi en lavpraktisk, men effektiv tilgang: Gennemsigtige indsamlingsbokse blev opstillet ved udgange og garderober, hvor gæsterne opfordres til at returnere deres foldere efter brug. Hver morgen sorterer serviceteamet de indsamlede foldere – de ødelagte

kasseres, mens let bøjede foldere rettes til og genbruges.

Resultaterne taler for sig selv. I højsæsonen, hvor op mod 2.500 gæster besøger slottet dagligt, uddeles 800–900 foldere. Heraf bliver 200 foldere i gennemsnit genbrugt – svarende til en recirkuleringsrate på 20–25 %. På en almindelig oktoberdag blev 103 foldere returneret, og kun tre måtte kasseres.

FOLDEREN HAR STADIG VÆRDI

I projektets indledende fase blev det overvejet, om folderne overhovedet var nødvendige. Konklusionen var klar: Folderne spiller fortsat en vigtig rolle i formidlingen og fungerer som en praktisk rutevejledning for gæsterne. Derfor blev fokus rettet mod at gentænke brugen – ikke afskaffe den.

GÆSTERNES OPBAKNING OG TEAMETS ENGAGEMENT

Implementeringen har været gnidningsfri. Projektet blev initieret af serviceteamets ledelse og koordineret med kommunikations- og sikringsafdelingerne. Gæsternes reaktioner har været udelukkende positive – mange afleverede endda deres foldere frivilligt, allerede før boksene blev opstillet.

Selvom initiativet har tilføjet en ny opgave til serviceteamets daglige rutiner, løftes den med engagement og stolthed. Det er et lille tiltag, men et vigtigt skridt i retning af en mere cirkulær og ansvarlig museumsdrift.

Museumsklubben Den Kongelige Samling

Af Rikke Ørum Hesselbjerg, museumsklubansvarlig

I 2024 rundede Museumsklubben 6057 medlemmer og bød på et væld af arrangementer og rundvisninger. Nye eksklusive juleevents i både København og Kolding var med til at styrke fællesskabet og medlemsoplevelsen.

Ved udgangen af 2024 talte vores museumsklub 6057 aktive årskortholdere, heraf 5214 dobbelt årskortholdere og 843 enkelt årskortholdere.

Mange af vores klubmedlemmer har i årets løb benyttet sig af de mange tilbud for årskortholderne på rundvisninger, koncerter, foredrag og klubarrangementer, som har fundet sted på vores tre slotte. Der har både været gode rabatter og flere gratis arrangementer.

I løbet af året har vi haft særlig fokus på vores ambassadørkorps, der har til opgave at forøge salget af årskort ved billetsalg på vores tre slotte.

JUL I SLOTSBUTIKKEN – EN KONGELIG JULETRADITION FOR MUSEUMSKLUBBEN
Julestemningen bredte sig i både Jylland og hovedstaden, da museumsklubbens medlemmer blev inviteret til eksklusive julearrangementer på Koldinghus og Amalienborgmuseet.

På Koldinghus blev traditionen holdt i hævd med det populære

arrangement Jul i Slotsbutikken, hvor medlemmerne kunne nyde et smukt julepyntet slot og gøre julegaveindkøb med særlige rabatter. Aftenen bød desuden på en ny kongelig quiz og adgang til udstillingerne ”Frederik 10. – Konge af i morgen” og ”Flora Danica – Verdens Vilde Stel.” Den store opbakning banede vejen for et nyt juleinitiativ i København.

Amalienborgmuseet åbnede for første gang dørene efter lukketid til en stemningsfuld aften med julehygge i særklasse. Her kunne medlemmer opleve en julepyntet museumsbutik med gode tilbud, deltage i en populær nøgleringsworkshop i Havesalen, nyde klassisk musik i Gallasalen og høre fortællinger i Kongens Håndbibliotek. Udenfor blev der tilbudt rundvisninger

Foto: Knud Erik Madsen

på slotspladsen, mens formidlere inde på museet delte historier om kongelige juletraditioner. Særligt workshoppen, hvor man kunne lave sin egen læder-
elefant-nøglering, trak lange køer og stor begejstring.

PRISEN FOR ÅRSKORT 2024

- En person: 350 kr.
- To personer: 525 kr.

MEDLEMSFORDELE

- Gratis adgang til Rosenborg, Koldinghus og Amalienborgmuseet
- Du får tilsendt Fordelsnyt på mail med:

- Invitationer til udstillings-åbninger på de tre slotte
- Invitationer til klubaftener og andre særarrangementer
- Oversigt over den kommende måneds arrangementer, med rabat for årskortholdere
- 10 % rabat i Slotsbutikkerne på Koldinghus, Rosenborg og Amalienborgmuseet
- 10 % rabat i Madkælderen på Koldinghus (rabatten gælder for max. fire personer i museets åbningstid)
- 10 % rabat hos Lillis i Kolding (rabatten gælder for max. fire

- personer i butikkens normale åbningstid)
- 10 % rabat hos Blue Bike Café i København (rabatten gælder i caféens normale åbningstid)
- 10 % rabat hos Lille Petra (café) i København (rabatten gælder i caféens normale åbningstid)
- 50 % rabat på entré til Egeskov, Den Gamle By, Givskud Zoo, Vadehavscentret og Brandt
- 20 % rabat på entré til Trapholt, Geografisk Have og Museum Kolding Staldgården

Erhvervsklubben Den Kongelige Samling

Af Rikke Ørum Hesselbjerg, erhvervsklubansvarlig

Erhvervsklubben Den Kongelige Samling er etableret for at styrke forbindelsen mellem kultur og erhvervsliv. Klubben fungerer som et fællesskab, hvor medlemsvirksomheder og deres ansatte får adgang til unikke oplevelser og værdifulde netværksmuligheder – alt sammen i de historiske rammer på vores tre slotte.

Vi arbejder løbende på at udbrede kendskabet til de mange fordele, Erhvervsklubben tilbyder. Hver måned udsendes Fordelsnyt til medlemsvirksomhederne med opdateringer om kommende arrangementer, eksklusive events og særlige rabatter.

I 2024 har vi haft et særligt fokus på at tiltrække nye medlemmer – især i forbindelse med møde- og konferencebookinger på Koldinghus. Alle henvendelser informeres om medlemsfordelene, og der medsendes et link til klubbens hjemmeside i bekræftelserne. Denne tilgang har allerede resulteret i en stigning i antallet af medlemskaber. Strategien fortsætter i 2025, hvor vi samtidig intensiverer vores opsøgende indsats.

WHISKY OG HISTORISKE ALLIANCER – ET KLUBARRANGEMENT MED BID
Et af årets mest stemningsfulde arrangementer fandt sted i juni og havde fokus på partnerskaber og netværk. Jesper Munk Andersen, museumsinspektør

spektør, guidede deltagerne gennem en fascinerende fortælling om, hvordan alkohol historisk blev brugt som et strategisk redskab til at forme alliancer og afsløre hemmeligheder i magtens korridorer.

Efterfølgende blev der budt på en eksklusiv tøndesmagning i fangekælderen, ledet af Michael Svendsen fra Trolde Bryghus, hvor klubbens egen single malt whisky modnes. Aftenen kulminerede med middag i Frederik 4.s sal, hvor medlemmerne kunne netværke videre og nyde udsøgte smagsoplevelser i historiske omgivelser.

GULDMEDELMER

- Brands of Scandinavia A/S/FREE QUENT
- Danske Bank
- Hansenberg
- IBA Erhvervsakademi Kolding
- Kolding Gymnasium
- MTAB Danmark A/S
- Mos Mosh

SØLVMEDELMER

- Alfa Laval Kolding A/S
- Alfix A/S
- Aller Aqua
- Andersen Partners Advokatfirma
- Autocentralen Kolding
- BECHs + ABC Flytteforretning ApS
- Beierholm
- BlueKolding A/S
- Business Kolding
- Cabola ApS
- Comwell Kolding a-s
- Danfoss A/S
- dankemi a/s
- Dansk Gummi Industri A/S
- Daugaard Pedersen A/S
- Deloitte
- DELPRO A/S
- EY
- Fiberline Building Profiles A/S
- From Grafisk A/S
- Georg Jensen Damask

- Hotel Koldingfjord
- IBC International Business College
- IPW Systems A/S
- Jotun Danmark A/S
- Jyske Bank
- Kolding Hotel Apartments
- Kolding Storcenter, Centerforeningen
- Larsens Eftf. ApS
- Michael Baruah Consulting
- Middelfart Sparekasse
- Nic. Christiansen Gruppen A/S
- Nordea A/S
- Nykredit
- PwC
- Schou Company A/S
- Smurfit Kappa Danmark
- Spar Nord Kolding
- STRØH A/S
- Svane Shipping A/S
- Sydbank
- Szocska A/S

- Tegnestuen Mejeriet A/S
- Tora A/S
- TRESU Group
- Trillingsgaard & Høybye ApS
- Würth Danmark A/S

BRONZEMEDELMER

- Frk. Himmelblå
- FOF Sydjylland
- JMA BYG v/Johnny Andersen
- Mazur AV ApS.
- Malerfirmaet Vagn Poulsen A/S
- Ove Jæger og Søn ApS
- PARK by Hair Construction
- TOLKESERVICE v/Jytte Olesen
- Trolde Destilleri & Bryghus
- Windwin ApS

Lokaleleje på Koldinghus

Af Dorte Lindstrøm, arrangementskoordinator

2024 har været et særdeles travlt år for lokalelejeafdelingen på Koldinghus. I alt blev vores lokaler udlejet 96 gange – både til enkeltstående møder og til større arrangementer, hvor flere lokaler var i brug samtidig. Det har resulteret i, at hele 8.474 gæster har besøgt slottet i forbindelse med et arrangement.

KONGENS KAMMER – ET NYT SAMLINGSPUNKT

Det nyindrettede Kongens Kammer har i 2024 for alvor fundet sin plads som attraktivt mødelokale. Vi har aktivt markedsført rummet gennem samarbejder med bl.a. Business Kolding og Destination Trekantområdet samt over for erhvervsklubmedlemmer og

relevante netværk. Gæsternes tilbagemeldinger har været gennemgående positive.

VÆRTSKAB I SÆRKLASSE

Vi har haft et særligt fokus på det gode værtskab og skræddersyet hvert møde, så det matcher kundens behov. Det har øget sandsynligheden for, at valget

falder på Koldinghus som mødested. Vores værter byder altid gæsterne velkommen ved porten, hjælper med teknik og sørger for, at forplejningen er klar og i høj kvalitet. Ved ankomst mødes deltagerne af et velkomstskilt på døren og en personlig plads med blok, kongekroneblyant, logochokolade og folderen Det Sker. Det skaber både en god oplevelse og øget synlighed for vores øvrige tilbud – mange deltagere har efterfølgende besøgt slotsbutikken for at købe flere kongekroneblyanter med hjem.

KÆRLIGHED PÅ SLOTTET

Også kærligheden har haft gode kår på Koldinghus i år. Vi har haft besøg af 30 brudepar – 24 er blevet viet, og 16 har holdt bryllupsfest eller reception i vores lokaler. Det viser et stort potentiale, som vi i 2024 har taget hul på at udforske. Vi planlægger at udvide vores tilbud med ydelser som borddækning, oppyntning, transport og hotelophold, så vi kan tilbyde en samlet og eksklusiv bryllupspakke.

Kommunikation og markedsføring

Af Nanna Ebert, kommunikationschef

I 2024 har kommunikationsafdelingen arbejdet med en række centrale opgaver, der har haft stor betydning for Den Kongelige Samlings samlede udtryk og tilstedeværelse. Året har været præget af tronskiftet i januar, som krævede omfattende pressehåndtering. Samtidig har afdelingen haft en ledende rolle i udviklingen og lanceringen af et nyt brandkoncept, herunder navneskifte, visuel identitet og ny hjemmeside. Derudover har vi haft fokus på at styrke museets synlighed gennem strategisk markedsføring, indholdsproduktion til sociale medier og en række filmprojekter, der formidler monarkiets historie til et bredt publikum.

Foto: Jens Ole Jacobsen

PRESSE

Året begyndte med en historisk begivenhed: tronskiftet i januar. Det medførte en massiv stigning i pressehenvendelser fra både danske og internationale medier. Afdelingen håndterede pressearbejdet i tæt samarbejde med museets eksperter, som deltog i liveudsendelser, interviews og baggrundsformidling.

Pressearbejdet har også været centralt i forbindelse med årets store udstillinger og begivenheder. Da Kongeparret åbnede udstillingen "Frederik 10. – Konge af i morgen" på Amalienborgmuseet i marts, var interessen fra både danske og udenlandske medier stor. Interessen fra danske medier var også stor, da H.K.H. Prinsesse Benedikte som æresprotektor åbnede "Prinsessekjoler" på Koldinghus få dage før sin 80-års fødselsdag.

REBRANDING

Kommunikationsafdelingen har i 2024 haft ansvaret for projektledelsen af en omfattende rebrandingproces. I april 2025 skiftede Kongernes Samling navn til Den Kongelige Samling, og samtidig blev en ny visuel identitet og hjemmeside lanceret. Den nye hjemmeside er bygget internt med Naja Andergren Johansen som projektleder, og alle tekster er gennemskrevet med afsæt i den nye identitet, hvilket har sikret en tæt kobling til organisationens behov og brugernes oplevelse.

GRAFISK ARBEJDE

Det grafiske og redaktionelle arbejde har i 2024 været omfattende. I løbet af året er der produceret og koordineret et stort antal materialer – fra brochurer, skilte og annoncer til film, infoskærme og udstillingsmaterialer.

INTERN KOMMUNIKATION

Også den interne kommunikation har i 2024 fået et løft. Den Kongelige Samling

har lanceret en ny kommunikationsplatform, der skal styrke videndeling og sammenhængskraft på tværs af lokationer og afdelinger. Platformen består af KOSA nyt, KOSA forum, Teams og Officepakken. Pernille Kjær Nielsen fungerer som redaktør og har sammen med Louise Rue Moos stået for implementeringen og introduktionen til medarbejderne.

NØGLETAL FOR 2024

- 2,3 mio. sessioner på kongernessamling.dk
- 34.595 følgere på Facebook
- 30.423 følgere på Instagram
- 8.899 nyhedsbrevs-abonnenter
- 33 udsendte Fordelsnyt til årskortholdere

KOLDINGHUS

Facebook-følgere: 21.122
(2023: 19.533)
Instagram-følgere: 8.696
(2023: 6.807)

AMALIENBORGMUSEET

Facebook-følgere: 3.469
(2023: 2.623)
Instagram-følgere: 10.967
(2023: 3.298)

ROSENBORG

Facebook-følgere: 10.004
(2023: 9.861)
Instagram-følgere: 10.760
(2023: 7.882)

**STRATEGISK FORMIDLING
GENNEM FILM**

I 2024 har Den Kongelige Samling styrket sin digitale formidling med temafilm om kongelige begravelser, kronjuvelernes historie og betydning og restaureringen af Vinterstuen på Rosenborg. Filmene er produceret i tæt samarbejde med konservatorer og historikere og er tilgængelige på vores hjemmeside.

Filmene skildrer dels ritualer og traditioner ved kongelige begravelser og giver et sjældent indblik i, hvordan sorg,

magt og symbolik har præget afskeden med monarker. De dokumenterer også restaureringen af Vinterstuen og viser både konservatorernes præcisionsarbejde og rummets rolle som kongelig residens. Endelig udfolder filmene kronjuvelernes betydning i monarkiets historie gennem nærbilleder og fortællinger, hvor de fremstår som levende vidnesbyrd om kongemagtens kontinuitet og ceremonielle kraft.

Nyt navn, ny identitet, ny hjemmeside

Af Nanna Ebert, kommunikationschef

I april 2025 tog Kongernes Samling et markant skridt i sin strategiske udvikling og skiftede navn til Den Kongelige Samling. Navneskiftet blev ledsaget af lanceringen af en ny visuel identitet og en ny hjemmeside – resultatet af et intenst og målrettet arbejde gennem hele 2024. Ændringerne markerer kulminationen på en omfattende transformationsproces, der har involveret hele organisationen og har haft til formål at styrke museets relevans og tiltrækningskraft – særligt over for danskerne.

Baggrunden for transformationen var et lavt kendskab til Kongernes Samling, en fragmenteret digital tilstedeværelse og en visuel identitet, der ikke længere matchede organisationens ambitioner. Ønsket var at skabe et stærkt og sammenhængende masterbrand, der kunne samle organisationens fortælling og udtryk på tværs af alle kontaktpunkter.

Løsningen blev en helhedsorienteret brandingstrategi, udviklet i tæt samarbejde med medarbejdere og ledelse. Strategien blev omsat til en ny brandarkitektur, en kernefortælling og en kanalstrategi – fundamentet for den nye visuelle identitet og hjemmeside. Hele processen har været præget af høj medarbejderinvolvering: fra indsigtssfasen med interviews og workshops, over udviklingen af brandfundament og designkoncept, til test og tilpasning af den nye hjemmeside.

Navneskiftet fra Kongernes Samling til Den Kongelige Samling er et bevidst valg, der afspejler en bredere og mere inkluderende fortælling. Hvor det tidligere navn kunne tolkes som

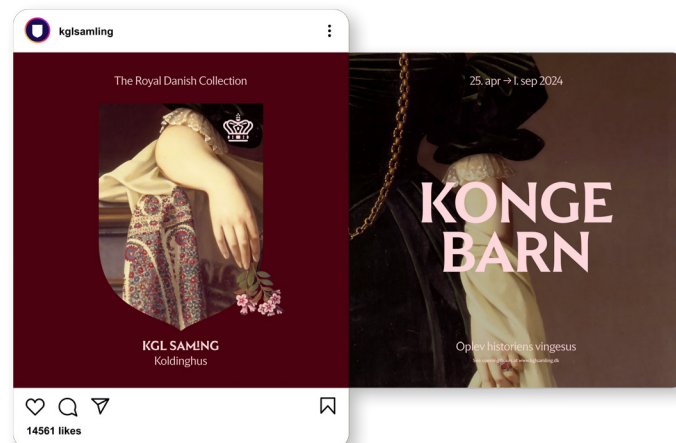
snævert fokuseret på konger, signalerer det nye navn, at museet formidler hele monarkiets historie – inklusive dronninger, hoffet og det danske riges udvikling.

Som en del af transformationen har Den Kongelige Samling fået et nyt logo og en ny visuel identitet, der styrker organisationens position som et tydeligt og sammenhængende masterbrand. Identiteten er udviklet med afsæt i museets strategi og kernefortælling og bringer samlingen til live gennem et formsprog, der kombinerer

klassiske symboler som skjold og krone med moderne typografi og farver hentet fra samlingens egne genstande.

Samtidig er der udviklet en ny tone of voice, som skal sikre, at Den Kongelige Samling kommunikerer sanseligt, modigt og præcist – uanset kanal. For at forankre den nye stemme i organisationen har kommunikationsafdelingen i 2024 afholdt interne kurser i tone of voice for kolleger på tværs af huset.

Den nye hjemmeside, som blev lanceret 7. april 2025, er skabt som et digitalt besøgssted i sig selv og skal under-

støtte den fysiske oplevelse på slottene. Den er bygget med brugeren i centrum og skal gøre det let og inspirerende at planlægge besøg, købe billetter, dykke ned i samlingen og opleve kongehusets historie – før, under og efter besøget. Kommunikationsafdelingen har selv oprettet og struktureret alle sider på hjemmesiden, hvilket har givet stor indsigt i både indhold og brugerrejser – og sikret, at hjemmesiden fra starten er tæt forbundet med organisationens virkelighed og behov.

I løbet af 2025 fortsætter arbejdet med at udbygge hjemmesiden med

nye funktioner, indhold og integrationer. Det er en levende platform, der skal vokse i takt med organisationens ambitioner.

Den nye identitet er ikke kun digital. I de kommende år arbejder vi løbende med at udskifte skilte, brochurer, merchandise og øvrige materialer, så den nye visuelle identitet bliver synlig og mærkbar på alle slotte og på tværs af alle kontaktflader. Det er en proces, der kræver tid og koordinering – men som allerede nu skaber en stærkere og mere sammenhængende oplevelse for vores gæster.

Med navneskiftet og den nye identitet er Den Kongelige Samling trådt frem som et stærkt masterbrand, der inviterer alle indenfor i rigets skatkammer. Et sted, hvor historien ikke blot formidles, men opleves – sanseligt, dramatisk og med nutidig relevans.

Projektet er udviklet i tæt samarbejde med Kontrapunkt og Kraftvaerk.

Ny fælles platform for samarbejde og videndeling

Af Louise Rue Moos, udviklingschef

I 2024 blev fundamentet lagt for en ny digital fællesplatform i Den Kongelige Samling. Med fokus på bedre samarbejde og videndeling på tværs af organisationen blev der udviklet et intranet og chatforum, der styrker både kommunikation og kollegialt fællesskab.

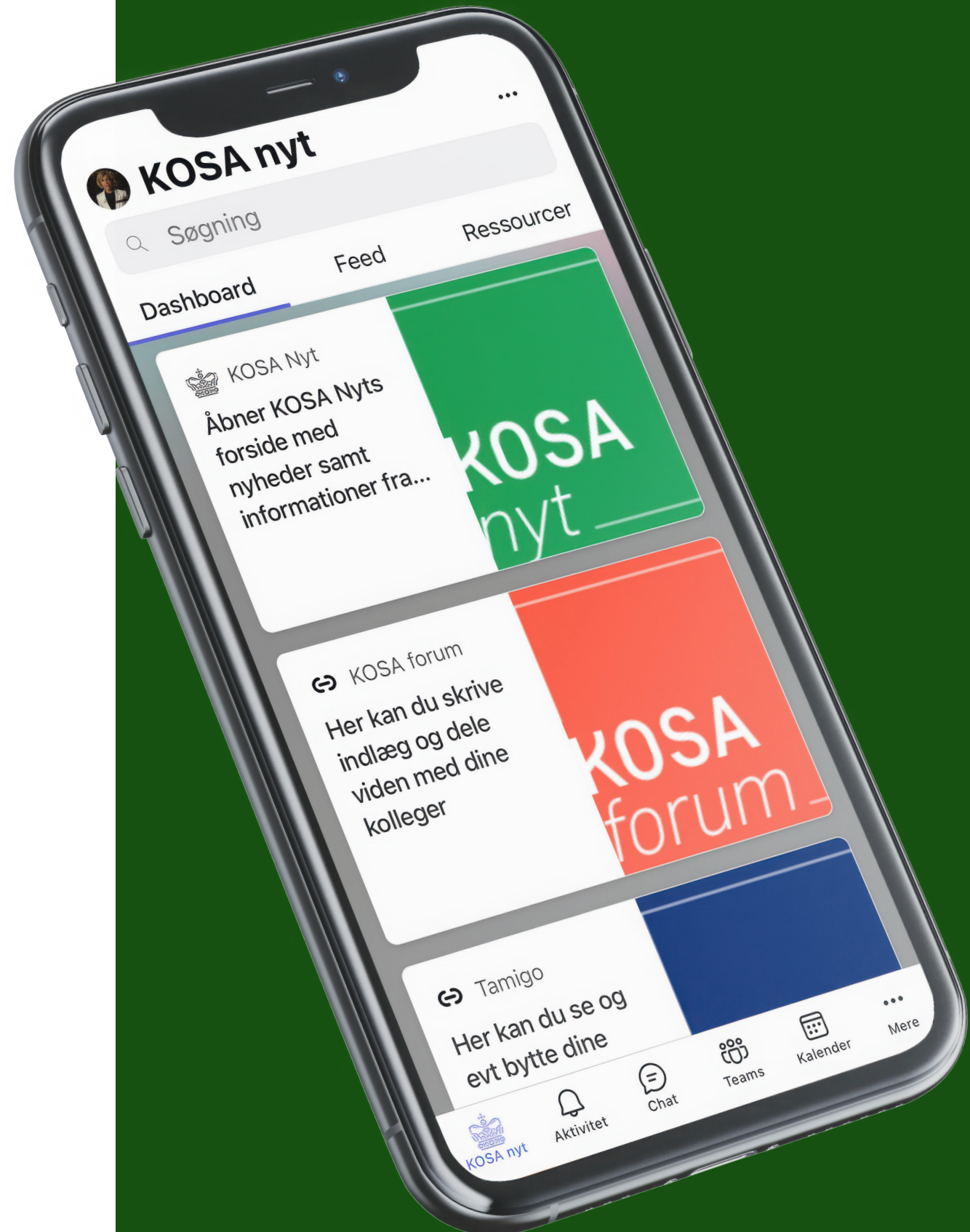
I 2024 tog Den Kongelige Samling et stort skridt mod bedre intern kommunikation og videndeling. Der var behov for at samle al information ét sted, så alle medarbejdere kunne få adgang til information og til at dele viden.

Målet var klart: at samle al intern kommunikation på én platform. En platform, som kunne lette de interne kommunikationsgange, samle fælles viden, politikker og processer og linke til andre systemer for økonomi, IT og drift. Desuden skulle der opbygges et uformelt kollegialt chatforum, hvor hverdagens oplevelser kunne deles.

Projektet blev formuleret, udviklet og løst i en bred projektgruppe på tværs af hele organisationen. Resultatet er blevet et nyt intranet kaldet "KOSA nyt", et kollegialt chatforum kaldet "KOSA forum" samt en ny og udvidet brug af Teams' funktioner for tværgående dialog og fælles digitalt samarbejde.

Betydningen for Den Kongelige Samling er stor. Den nye platform har gjort det lettere for medarbejderne at samarbejde på tværs af afdelinger, hvilket har styrket det interne sammenhold og øget medarbejdertrivslen. Samtidig har det haft en positiv afsmitning på gæsternes oplevelse, da medarbejderne nu har bedre forudsætninger og værktøjer til at levere en sammenhængende og professionel service på tværs af hele organisationen.

Dette projekt markerer begyndelsen på en større digital transformation i Den Kongelige Samling. Nye funktioner og samarbejdsformer vil løbende blive integreret – og platformen vil fortsat udvikle sig i takt med organisationens behov og ambitioner.

Drifts- og sikringsafdelingen

Af Johan Bojesen Møller, drifts- & sikringschef

Fornyelse og langsigtede løsninger har været årets fokuspunkter i drifts- og sikringsafdelingen. Sammen med de daglige gøremål har vi arbejdet med langsigtet beredskabsplanlægning, værdiredning, risikostyring, udskiftning af elektronisk udstyr og implementering af en sikkerhedskultur i organisationen.

ELEKTRONISK OVERVÅGNING

I Kongens Håndbibliotek på Amalienborg og på bygningerne ved Rosenborg Slot har vi fundet nye sikrings- og overvågningsløsninger, der er mere tidssvarende. TV-overvågningen og alarmsystemerne på Rosenborg bliver nu skiftet ud og opgraderet, så vi er gearet til et nutidigt trusselsbillede.

I maj påbegyndte vi udskiftningen af det 40 år gamle brandanlæg på Rosenborg. Vi har derved fået et hårdt tiltrængt teknologisk løft i vores brandsikring.

SIKKER PÅ SIKRING

Som led i implementeringen af en sikkerhedskultur afholder vagtmestrene det lille kursus "Sikker på sikring", som vi tilbyder til alle medarbejdere i organisationen. Ca. 110 af vores egne medarbejdere har deltaget på kurset i 2024. Kurset har også været afholdt forsøgsvist på Glyptoteket og som en del af vores videndeling med driftsafdelingen på Cinemateket. Vi forventer, at kurset fortsat bliver tilbudt

til nye ansatte i organisationen som en del af vores fælles ansvar for museets – og medarbejdernes – sikkerhed.

BEREDSKAB OG VÆRDIREDNING

I 2024 har vi indledt et tættere samarbejde med Politiets Reaktionspatrulje og Hovedstadens Beredskab, og vi fortsætter også det gode samarbejde med Den Kongelige Livgarde og Beredskabsgruppen. Det tættere samarbejde giver os nye inputs i vores sikring mod terror, hærværk, aktivismeaktioner, brand og tyveri, og ikke mindst har det styrket vores tilgang til sikringstiltag på lokationen. Især det miljøaktivistiske hærværk mod museer har haft politiets bevågenhed i 2024 og anses som en reel trussel.

Samlingens værdiredningsplaner har fået nyt format og en grundig opdatering. Vagtansvarlig Hanne K. Nielsen brugte sit universitetsspeciale i visuel kultur til at danne en forståelsesramme for opgaven gennem piktogrammer, og det betyder, at vi har løst opgaven

in-house og uden behov for grafisk assistance fra andre afdelinger eller eksterne tegnestuer. Vi har også nydt godt af en række virksomhedsbesøg, bl.a. i Folketinget, på Københavns Rådhus og på Moesgaard, der har inspireret til nytænkning og et mere optimalt design af vores egne værdiredningsplaner. Hele konceptet er testet af brandfolk og personale, og vi er nået frem til en anvendelig og effektiv løsning, hvis krisen opstår.

GENSTANDSSIKRING

I takt med stigende besøgstal og ændret adfærd på museerne har det været nødvendigt at opsætte et betydeligt antal snorestandere for at beskytte genstandene mod unødigt overlast. En særlig udfordring har vist sig at være "selfie-jægere" på jagt efter et fint foto til de sociale medier. Vi oplever desværre gæster, der sætter sig i museumsmøbler eller læner sig op ad genstande, der ikke må berøres. Derfor har en lavpraktisk sikring med afstandsmarkering været nødvendig,

og i juli og august opsatte vagtmestrene nye snorestandere på Rosenborg.

SAMARBEJDE MED ODM

I 2023 udviklede vi i samarbejde med Beredskabsgruppen en helt ny uddannelse som sikkerheds- og bered-

skabsspecialist. Idéen var at give vores egne museumsvagter en uddannelse som brandvagt, så vi selv kan varetage opsynet, når der udføres varmt og støvende arbejde i egne bygninger. I 2024 afholdt vi kurset på Rosenborg med deltagelse af vagtmandskab fra

Glyptoteket. I Den Kongelige Samling har vi nu indgået et samarbejde med Organisationen Danske Museer (ODM) om, at kurset udbydes til alle interesserede inden for museumsverdenen i ODM-regi.

Driftsafdelingen på Koldinghus

Af Karsten Eghøj, driftleder

Driftsafdelingen på Koldinghus spiller en central rolle i den daglige drift på Koldinghus, Afdelingen har bl.a. ansvar for vedligeholdelse af bygningen, rengøring, praktiske opgaver i forbindelse med lokaleudlejning og events, samt opbygning af udstillinger og nyindretning på tværs af Den Kongelige Samlings slotte.

I løbet af 2024 har afdelingen haft et særligt travlt år med en række større opgaver og projekter, hvor medarbejderne har været aktivt involveret:

NEDTAGNING AF UDS STILLINGEN ”KONGESKIBET DANNEBROG”

Nedtagningen af denne omfattende udstilling på Koldinghus krævede en grundig afmontering af inventar og tæt samarbejde mellem flere medarbejdere og samarbejdspartnere.

BIDRAG TIL UDS STILLINGERNE ”PRINSESSEKJOLER” OG ”PÅ SPORET AF GRUNDLOVEN”

Driftsafdelingen har fremstillet og tilpasset inventar, der understøtter formidlingen i begge udstillinger.

UDS STILLINGEN ”FREDERIK 10. – KONGE AF I MORGEN”

Her blev der udviklet specialinventar til præsentation af fotos, malerier og særlige genstande. En af de mest bemærkelsesværdige genstande var bjælken ”Maren”, som krævede en koor-

dineret indsats fra flere medarbejdere for at blive transporteret og installeret. Efterfølgende blev udstillingen flyttet til Dansesalen på Koldinghus.

NYT INVENTAR TIL ROSENBORGS SLOTSBUTIK

Afdelingen har fremstillet pedestaler, der matcher Skatkammerets karakteristiske hexagonformede niveauer, og dermed bidrager til en sammenhængende visuel oplevelse.

Administration, booking og IT

Af Bjarne Nissen, økonomi- og administrationschef

I 2024 har Den Kongelige Samling haft fokus på at udvikle og konsolidere centrale områder i organisationen gennem øget IT-sikkerhed, awareness-træning, opdateret sikkerhedspolitik og en målrettet rekrutteringsindsats.

IT-sikkerhed er et område med stigende betydning, i takt med at flere danske organisationer udsættes for forskellige former for IT-kriminalitet. Konsekvenserne kan være alvorlige, og derfor er det afgørende at styrke organisationens forsvar.

AWARENESS-TRÆNING

I 2024 har Den Kongelige Samling gjort det obligatorisk for alle medarbejdere at gennemføre awareness-træning i IT-sikkerhed. Medarbejderne spiller en central rolle i organisationens forsvar mod digitale trusler, og derfor er uddannelse og træning afgørende. Awareness-træningen har til formål at øge opmærksomheden og forståelsen for de risici, organisationen kan blive udsat for, samt at give medarbejderne de nødvendige redskaber og vaner til sikker IT-anvendelse – både professionelt og privat.

Den Kongelige Samling har indgået samarbejde med det danske IT-sikkerhedsfirma CyberPilot om at implementere et kursusprogram, der

sikrer, at alle medarbejdere er rustet til at agere ansvarligt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt i deres daglige arbejde.

IT-SIKKERHEDSPOLITIK

I 2024 har Den Kongelige formuleret og vedtaget en IT-sikkerhedspolitik. Den udgør fundamentet for et sammenhængende og målrettet sikkerhedssystem i hele organisationen og fastlægger klare retningslinjer, procedurer og foranstaltninger, som beskytter organisationens aktiver og informationer. Den Kongelige Samling har fokus på at sikre tilgængelighed, fortrolighed og integritet i sine systemer og data.

Foto: Steen Pedersen

Alle medarbejdere forventes at agere ansvarligt, etisk og lovligt. Politikken definerer ikke blot regler for IT-brug, men stiller også krav om løbende opmærksomhed og opdateret viden hos medarbejderne.

HR OG REKRUTTERING

Løn- og HR-afdelingen har i 2024 håndteret et stort antal nyansættelser. I alt blev der foretaget 55 ansættelser og 46 fratrædelser, hvilket giver en nettotilgang på 9 medarbejdere. En væsentlig del af både til- og fratrædelserne relaterer sig til sæsonansættelser, som er en naturlig del af driften.

Foto: Henning Brandt

Brugerundersøgelser

Af Carina Meelby, butiks- og servicechef

Den nationale brugerundersøgelse 2024 giver værdifuld indsigt i, hvordan gæsterne oplever Den Kongelige Samlings tre museer: Koldinghus, Rosenborg Slot og Amalienborgmuseet.

Undersøgelsen er et centralt redskab i arbejdet med at styrke gæsteoplevelsen og sikre, at museerne lever op til deres formidlingsmæssige og værtskabsmæssige ambitioner. Resultaterne viser generelt høj tilfredshed på tværs af lokationerne – med særligt høje vurderinger af personalets imødekommenhed og atmosfæren på museerne. Samtidig peger undersøgelsen på konkrete udviklingsområder, især inden for digitale formidlingsformer og muligheder for aktiv deltagelse. Denne viden er afgørende for at kunne prioritere og målrette fremtidige indsatser, så Den Kongelige Samling fortsat kan tilbyde relevante, engagerende og mindeværdige museumsoplevelser for både danske og internationale gæster.

KOLDINGHUS OG GÆSTERNES OPLEVELSE

Den nationale brugerundersøgelse fra 2024 viser, at Koldinghus leverer en meget stærk oplevelse, hvor gæsterne samlet set vurderer deres besøg til

9,1 ud af 10. Hele 77 % af de adspurgte vil varmt anbefale museet til andre, hvilket vidner om høj tilfredshed og en høj Net Promoter Score. Ifølge data fra undersøgelsen er 97 % danskere, og størstedelen af gæsterne er mellem 50 og 69 år (54 %), ofte ledsaget af en partner eller ægtefælle (49 %).

Gæsterne oplever museet som et rart sted at være og et sted, hvor de kan lære noget nyt, hvilket begge vurderes meget positivt. Særligt medarbejdernes venlighed og imødekommenhed fremhæves som en styrke og får den højeste vurdering på 9,7.

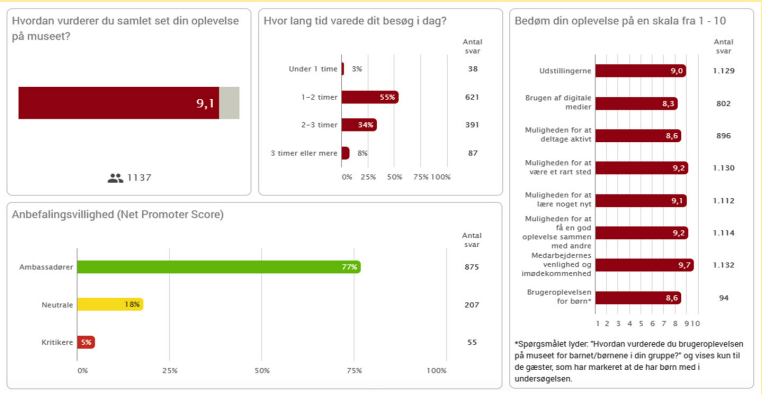
Der er enkelte områder med udviklingspotentiale. Det er især brugen af digitale medier og muligheden for aktiv deltagelse, som scorer lidt lavere end resten. De fleste gæster bruger én til to timer på deres besøg, der af undersøgelsen samlet set viser, at Koldinghus er med til at skabe stærke, positive oplevelser, særligt gennem mødet med personalet og den gode atmosfære.

ROSENBORG SLOT OG GÆSTERNES OPLEVELSE

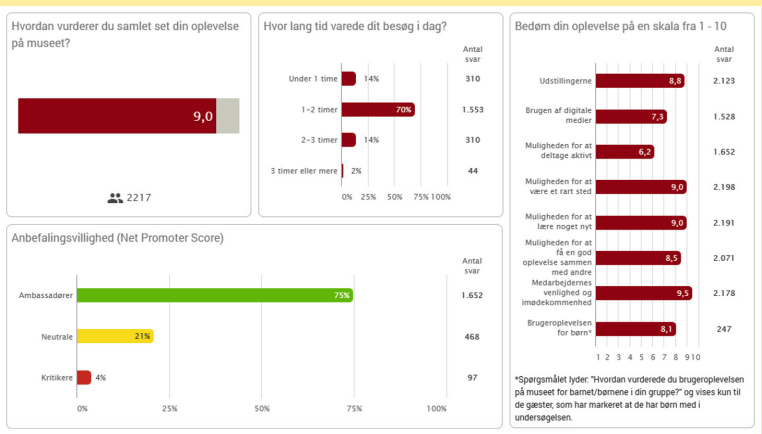
Den nationale brugerundersøgelse viser, at Rosenborg Slot er en god oplevelse for vores besøgende med en samlet vurdering på 9,0 ud af 10. Hele 75 % af de adspurgte gæster vil anbefale Rosenborg Slot til andre, hvilket understreger en høj tilfredshed og en solid Net Promoter Score. Besøget varer for langt de fleste mellem en og to timer (70 %). Vi ved fra data ved scanning af billetter, at vores besøgende bruger i gennemsnit 34 minutter på slottet, og den resterende tid bruges i kælderens.

Kun 12 % af de adspurgte gæster kommer fra Danmark, og det understreger, at Rosenborg Slot i høj grad tiltrækker et internationalt publikum. Sammenlignet med de besøgende på Koldinghus ser vi en lidt større andel af unge mellem 14-29 år (48%). Oplevelsen af digitale medier og aktiv deltagelse vurderes lavest, så her findes et potentiale for at øge gæsteoplevelsen.

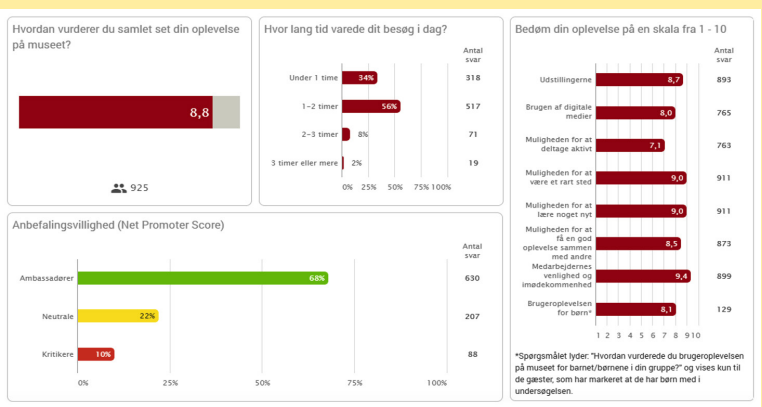
Koldinghus

Rosenborg Slot

Amalienborgmuseet

AMALIENBORGMUSEET OG GÆSTERNES OPLEVELSE

I 2024 får Amalienborgmuseet en samlet vurdering på 8,8, og det er en af vores lokationer, der tiltrækker et stort internationalt publikum, da kun 17 % af de adspurgte kommer fra Danmark. 47 % af de besøgende var i aldersgruppen 14-29 år, og 34 % besøgte museet med en partner eller ægtefælle.

De fleste gæster i undersøgelsen har tilbragt mellem en og to timer på museet. Udstillingerne generelt blev vurderet til 8,7, og brugen af digitale medier har fået en lidt lavere score på 7,6, hvilket kan indikere, at der er plads til forbedringer. Det bliver interessant at følge resultatet i 2025, hvor der vil ske en reformidling af museet samt indføres brug af audioguide. Museets indretning blev rost med en score på 8,5, og igen kan vi være stolte over, at museets personale og service fik en imponerende score på 9,4, hvilket understreger det gode værtskab i Den Kongelige Samling.

Anbefalingsvilligheden – Net Promoter Score – viser, at 68 % af de besøgende er ambassadører, 23 % er neutrale, og kun 9 % er kritikere. Dette er et tegn på, at de fleste besøgende er tilfredse og villige til at anbefale museet til andre. Resultatet er lavere end de to andre lokationer, men det forventes at stige i 2025 med de nye formidlende tiltag.

KOSA Personaleforening

Af Claudia Bøje Hansen

KOSA's Personaleforening styrker fællesskabet på tværs af afdelinger og geografi. I 2024 nåede foreningen 85 medlemmer og bød på alt fra rundvisninger og koncerter til fællesspisning og julehygge – med fokus på trivsel, sammenhold og gode oplevelser.

FÆLLESSKABET STYRKES PÅ TVÆRS AF AFDELINGER OG AFSTAND

Ved udgangen af 2024 har vi nået en milepæl med 85 medlemmer, og vi er stolte af at kunne sige, at vores sammenhold er stærkere end nogensinde. Gode stunder med grin og dybe snakke skaber et unikt bånd blandt medlemmerne, hvilket gør vores aktiviteter endnu mere meningsfulde. Foreningen tager udgangspunkt i strategiens handlingsplan: Danmarks bedste arbejdsplads inden 2030 – fællesskab!

I København er vores afdeling særligt dygtige til at udnytte de mange kulturtilbud, byen har at byde på. Det giver vores medlemmer mulighed for at opleve kulturelle arrangementer og udstillinger, der både inspirerer og beriger. I Kolding kombinerer vi kultur med naturen og hyggen, hvilket skaber en dejlig atmosfære, hvor vi kan samles om fælles interesser.

Vi værdsætter de sociale aktiviteter, hvor vi kan spise eller spille sammen. Disse øjeblikke er særligt vigtige, da

vores daglige rutiner ofte betyder, at vi ikke har pause på samme tid. Derfor er det vigtigt for os at finde tid til at mødes og nyde hinandens selskab uden for arbejdstiden.

Bestyrelsen er dedikeret, lytter til medlemmernes ønsker og behov, og vi arbejder konstant på at tilpasse vores aktiviteter, så de afspejler det, medlemmerne finder værdi i. Vi ser frem til at fortsætte med at udvikle og styrke vores fællesskab i de kommende år.

BESTYRELSEN PR. 31. DECEMBER 2024

Formand: Claudia Bøje Hansen

Næstformand: Henrik Hestbæk

Medlemmer: Rikke Hesselbjerg,
Carsten Iglemose, Olga Poulsen,
Signe Nygaard Pedersen

Arrangementer i København

6. februar	Bowl Fun inkl. middag hos Big Bowl Valby
4. marts	Besøg i Den Jødiske Synagoge
15. april	Grupperundvisning på Operaen
15. maj	Rundvisning Kastellet
20. juni	Fodboldevent – Fodboldkamp "Danmark – England"
23. juli	Fællesspisning på Riz Raz
28. august	Rundvisning Politimuseet
18. september	Rundvisning på Christiansborg Slot
14. november	Bio Night i Palads Teatret – Gladiator 2
22. november	Kongens Håndbibliotek-arrangement
10. december	Koncert i Riddersalen med Sofia Habel

Arrangementer i Kolding

1. februar	Escape Room Kolding "Locked"
29. maj	Fællesspisning i Fratelli
20. juni	Fodboldkamp "Danmark – England" i Kolding Bymidte
4. september	Kanotur på Koldinghus og biograftur
5. november	Fællesspisning Nicolai Cafe
17. december	Julehygge på Koldinghus

Frivillige i Den Kongelige Samling

Af Claudia Bøje Hansen, frivilligkoordinator

Ved udgangen af 2024 bestod frivilligruppen på Koldinghus af 100 engagerede medlemmer fordelt på fem forskellige grupper. Det er blevet en fast tradition, at de frivillige – med deres glæde, entusiasme og tilstedeværelse – skaber en helt særlig oplevelse for vores gæster. Hver dag. Hvert år tager vi afsked med nogle, mens nye ansigter kommer til, og ambassadørrollen vægtes højt af både dem og os.

SLOTSVÆRTER OG DET GODE VÆRTSKAB

En særlig rolle blandt de frivillige varetages af slotsværterne. De byder gæsterne velkommen og er altid godt inde i dagens program, så de kan informere og guide vores gæster ved

ankomsten. Når gæsterne forlader slottet, hjælper slotsværterne med at indfange deres oplevelse gennem brugerundersøgelser – en vigtig del af vores arbejde med at sikre høj kvalitet og løbende udvikling.

ET FESTLIGT ÅRSSKIFTE

Året blev indledt med en stemningsfuld fejring den 14. januar, hvor alle frivillige var samlet for at markere det nye år og fejre tronskiftet. Klædt i historiske dragter som konger og dronninger skabte de en uforglemmelig ramme om dagen. Alle frivilligrupper deltog i at byde gæsterne velkommen – en smuk illustration af fællesskab og engagement.

HISTORISK HÅNDVÆRK OG KREATIV FORMIDLING

I Det Historiske Værksted blev kniplekunsten genoplivet af en gruppe frivillige fra Fredericia, som ugentligt viderefører det gamle håndværk. Den Kongelige Systue har haft fokus på en ny opgave: at skabe smukke, hvide kjoler til Grundlovsudstillingen, inspireret af de historiske "hvide piger med røde bånd", der satte fokus på kvinders indflydelse. Et andet projekt, Koldingkjolen, samlede frivillige, gæster og håndværksinteresserede i en fælles skabende proces.

DET KONGELIGE KLÆDESKAB OG FLORA MULEPOSEN

Udstillingen "Prinsessekjoler" om Prinsesse Benediktes garderobe gav Hoftjenesten en spændende opgave: at skabe Det Kongelige Klædeskab. Her blev over 1.000 kreative kits pakket, så børn og voksne kunne designe deres egne gallakjoler og uniformer. Mange frivillige bidrog, og aktiviteten tilføjede en ekstra dimension til udstillingen.

På tværs af grupperne blev blomstermotiver fra Flora Danicastellet brugt til at udvikle et broderikit til en Flora mulepose – et projekt, der fortsat vækker stor begejstring.

KOLDINGHUS PÅ FARTEN

Til Kreative Dage i Messe C, Fredericia, lagde frivilligrupperne mange timer i forberedelserne. På messen repræsenterede vi Koldinghus med dragter, kreative opgaver, syprojekter, patchwork og kniplinger. Gæster kunne prøve kostumer fra Udklædningsværkstedet

og deltage i fællesbroderi. Det var en stor fornøjelse at formidle Koldinghus uden for slottets mure.

UDKLÆDNINGSVÆRKSTEDET OG NYE VÆRTINDER

Udklædningsværkstedet har oplevet stor tilgang, og vi har budt velkommen til mange nye værtinder. Deres evne til at engagere gæsterne i udklædningsoplevelsen smitter – og rummet er nu blandt de mest populære på Koldinghus.

UDFLUGT OG FÆLLESSKAB

Årets udflugt gik til Paris, hvor frivillige og personale sammen besøgte Gobelinfabrikken, Musée de Cluny og La Galerie Dior. Turen gav indblik i det imponerende håndværk bag gobelinvævning og skabte stærke bånd mellem deltagerne. Besøget var ekstra særligt, da vi ser frem til at modtage 16 gobeliner på Koldinghus i 2028.

FRIVILLIGCAFÉ OG ÅRETS AFSLUTNING

Frivilligcaféen samler os hver måned og styrker samhørigheden på tværs af grupperne. Året blev rundet af med Koldinghus Julemarked og den traditionsrige julemorgenkaffe – en kærkommen anledning til at sige tak for indsatsen.

TAK FOR INDSATSEN

Det er en fornøjelse at koordinere en så dedikeret og passioneret gruppe. De frivillige er med til at gøre Koldinghus til et levende og inkluderende sted, hvor historien formidles med nærvær og engagement. En særlig tak til Hoffotograferne, der har deres daglige gang både i Kolding og København. De dokumenterer med deres billeder både hverdag og fest – og bidrager dermed til at fastholde og dele vores fælles fortælling.

Driftsgrundlag

Af Bjarne Nissen, økonomi- og administrationschef

Den Kongelige Samling opfylder sit kulturhistoriske formål med stærkt økonomisk fundament. I 2024 oversteg indtægterne forventningerne, især via entré, mens øgede omkostninger skyldes flere gæster og strategiske satsninger. Resultatet blev et tilfredsstillende overskud.

Den Kongelige Samling, hvis vedtægtsbestemte navn er ”De Danske Kongers Kronologiske Samling på Rosenborg”, er et kulturhistorisk museum og en selvejende institution, der er omfattet af og modtager statsligt driftstilskud i henhold til Museumsloven. Museet skal derfor opfylde lovens hovedformål, som er at ”indsamle, registrere, bevare, forske og formidle” inden for det virkeområde, som museet dækker. Dette virkeområde er beskrevet i en række kongelige resolutioner siden 1854 og sammenfattes på følgende måde: ”Med udgangspunkt i malerier, møbler og andre genstande, som har tilknytning til den danske Kongefamilie, er samlingens formål at fremstille en del af Danmarkshistorien fra Christian 4.s regeringstid til nutiden”.

Den Kongelige Samling har til huse i bygninger, der ejes og drives af Slots- og Kulturstyrelsen. Takket være et tæt og godt samarbejde sikres det, at bl.a. vedligeholdelsesarbejde på bygningerne gennemføres så smidigt som muligt i forhold til museets mange

gæster og hensynet til samlingerne. Den Kongelige Samling har museumsaktiviteter på Rosenborg Slot, i Christian VIII’s Palæ på Amalienborg og på Koldinghus.

En forudsætning for at opfylde museets hovedformål, lovkrav og forventninger er i første omgang, at det økonomiske grundlag er til stede. Museets driftsøkonomi er baseret på et statsligt tilskud, et tilskud fra Kolding Kommune til driften af Koldinghus samt egne indtægter fra blandt andet entré, omvisninger og undervisning, museums- og erhvervsklub, lokaleudlejning, butiksdrift samt i mindre omfang salg af tjenesteydelser som for eksempel rekvireret konservering. I 2024 udgjorde statstilskud og kommunalt tilskud 17,3% af den samlede indtægt.

Entréindtægter udgør i 2024 78,2 mio. kr., hvilket er 23,4 mio. kr. bedre end budgetteret. De samlede indtægter udgør 118,1 mio. kr., hvilket er en forbedring i forhold til budget på 25,4 mio. kr.

De samlede omkostninger udgør 113,0 mio. kr., hvilket er 20,4 mio. kr. over budget.

Det samlede resultat er dermed forbedret med 5,0 mio. kr. i forhold til budget.

De øgede omkostninger er i høj grad en konsekvens af det øgede antal gæster. Det har bl.a. betydet øgede lønomkostninger og øgede omkostninger til rengøring og sikring.

Også aktivering af strategien har betydet øgede omkostninger. I 2024 er anvendt 8,1 mio. kr. til realisering af en række strategiske udviklingsområder.

Museets drift udviser efter resultatdisponering et overskud på 0,1 mio. kr., der anses for tilfredsstillende.

Besøgstal 2024

Af Bjarne Nissen, økonomi- og administrationschef

Med et samlet besøgstal på 882.445 gæster har Den Kongelige Samling i 2024 nået sit højeste antal besøgende nogensinde – og dermed endnu en gang sat ny rekord.

Succesen skyldes flere faktorer. Et ekstraordinært højt antal turister i København har haft stor betydning, ligesom udstillingen ”Frederik 10. – Konge af i morgen”, der blev vist på Amalienborg og senere på Koldinghus, har tiltrukket mange besøgende. Derudover har en række aktiviteter målrettet børnefamilier bidraget til at øge interessen for vores museer.

DE SAMLEDE BESØGSTAL

Rosenborg Slot:

- 557.218 besøgende

Amalienborgmuseet:

- 199.310 besøgende

Koldinghus:

- 125.917 besøgende

Rosenborg Slot har med sine 557.218 gæster slået alle tidligere rekorder. Det er en markant stigning i forhold til 2023, hvor 471.810 gæster lagde vejen forbi, og 2019, hvor tallet var 404.994. Den positive udvikling kan blandt andet tilskrives målrettet markedsføring og nye familievenlige aktiviteter.

Amalienborgmuseet havde 199.310 besøgende og opnåede dermed sit næsthøjeste besøgstal nogensinde – kun overgået af 2022, hvor udstillingen ”En dronnings smykkeskrin” tiltrak 217.779 gæster.

Organisation

Af Bjarne Nissen, økonomi- og administrationschef

I 2024 har Den Kongelige Samling fortsat arbejdet med at tilpasse organisationen til aktuelle behov og sikre, at de rette kompetencer er til stede. Særligt inden for vagt-, butiks- og serviceområderne er der sket en betydelig tilgang af nye medarbejdere.

I alt blev der foretaget 55 ansættelser og 46 fratrædelser i løbet af året, hvilket giver en nettotilgang på 9 medarbejdere. En væsentlig del af både til- og fratrædelserne relaterer sig til sæsonansættelser, som er en naturlig del af driften.

NYT FÆLLES UDVALG FOR SAMARBEJDE OG ARBEJDSMILJØ

I 2024 blev Samarbejdsudvalget (SU) og Arbejdsmiljøudvalget (AMU) lagt sammen til ét samlet organ: SAM-udvalget. Udvalget består af de tidligere medlemmer fra både SU og AMU og har i årets løb fungeret som en forsøgsordning. På mødet i september besluttede udvalget at fortsætte som én samlet enhed. Der afholdes derfor valg til SAM-udvalget med tiltrædelse pr. 1. januar 2025.

FOKUS PÅ MANGFOLDIGHED OG INKLUSION

Den Kongelige Samling arbejder målrettet for at skabe et inkluderende

arbejdsmiljø, hvor mangfoldighed er en styrke. Vi forstår mangfoldighed bredt – det omfatter blandt andet kompetencer, erfaring, uddannelse, alder, køn, handicap, etnicitet, religion, politisk overbevisning og seksuel orientering. Men det handler også om at sikre, at alle medarbejdere og gæster føler sig respekteret og anerkendt, uanset deres sociale identitet.

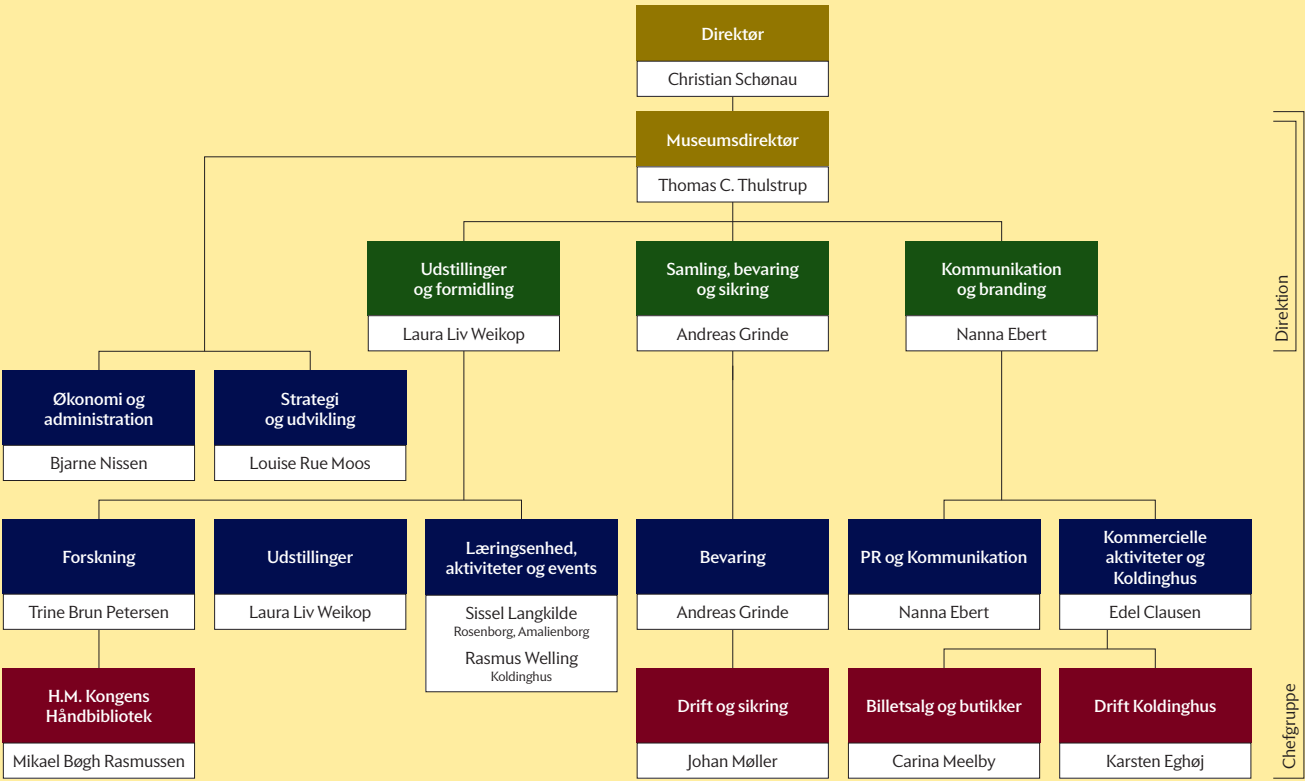
Vi betragter arbejdet med diversitet og inklusion som både et moralsk og samfundsmæssigt ansvar. Det indebærer, at alle – på tværs af forskelligheder – skal have lige rettigheder og muligheder.

WHISTLEBLOWERORDNING

Siden 2021 har Den Kongelige Samling haft en whistleblowerpolitik, der skal sikre, at alvorlige forhold bliver indberettet og håndteret korrekt. Ordningen giver medarbejdere og andre interessenter mulighed for – i god tro – at foretage anonyme eller ikke-anonyme indberetninger om potentielle brud på lovgivningen

eller andre alvorlige forhold, som kan skade organisationens økonomi eller omdømme.

Vi opfordrer som udgangspunkt medarbejdere til at tage kontakt til deres nærmeste leder eller et medlem af direktionen, men whistleblowerordningen er et vigtigt supplement, der sikrer tryghed og gennemsigtighed. I 2024 er der ikke modtaget nogen indberetninger.

Organisation pr. 31. december 2024

Ledelse og medarbejdere

Pr. 31. december 2024

DIREKTØR

Hofmarskal Christian Schønau

MUSEUMSDIREKTØR

Museumsdirektør, Thomas C. Thulstrup

DIREKTION

Museumsdirektør, Thomas C. Thulstrup

Samlingschef Andreas Grinde

Chef for forskning, udstillinger og formidling Laura Liv

Weikop

Kommunikationschef Nanna Ebert

CHEFGRUPPE

Museumsdirektør Thomas C. Thulstrup

Samlingschef Andreas Grinde

Økonomi- og administrationschef Bjarne Nissen

Butiks- og servicechef Carina Meelby

Daglig leder på Koldinghus og kommerciel chef Edel Clausen

Drifts- og sikringschef Johan Bojesen Møller

Driftsleder på Koldinghus Karsten Eghøj

Chef for forskning, udstillinger og formidling Laura Liv

Weikop

Udviklingschef Louise Rue Moos

H.M. Kongens Håndbibliotekar Mikael Bøgh Rasmussen

Kommunikationschef Nanna Ebert

Formidlings- og læringschef (Koldinghus) Rasmus Welling

Formidlings- og læringschef (København) Sissel Dreie

Langkilde

Forskningschef Trine Brun Petersen

KONSERVERINGEN

Konservator Anna Kristina Sparr

Konservator Berit Møller

Konserveringstekniker Caroline Stockhammer

Malerikonservator Henrietta Havsteen-Mikkelsen

Konservator Merethe Kjeldgaard

Konservator Pernille Kokfelt

Konserveringstekniker Tom Feilberg

H.M. KONGENS HÅNDBIBLIOTEK

Arkivar Julie Mørk-Hansen

Registrator og formidler Lærke Bøgh

Studentervedhjælper Nina Sjørlev

KOMMUNIKATION

Kommunikationsmedarbejder Carina Aabrandt

SoMe-ansvarlig Kiki Svensson-Hahn

Mediegrafikerelev Melanie Vestergaard Nielsen

Grafiker Michael Bruun Jensen

Kommunikationsmedarbejder Naja Andergren Johansen

Kommunikationsmedarbejder Pernille Bjerrum Kjær Nielsen

Kommunikationsmedarbejder Stine Thymann Hansen

LÆRINGSENHEDEN

Udviklings- og undervisningsmedarbejder Lydia Skov

Udviklings- og undervisningsmedarbejder Marie Nørreby

Henriksen

Udviklings- og undervisningsmedarbejder Mie Klitgaard

Kjerulff

Udviklings- og undervisningsmedarbejder Sine Kappel

FORSKERE OG MUSEUMSINSPEKTØRER

Museumsinspektør Jesper Munk Andersen

Forsker, ph.d. Karen Busk-Jepsen

Forsker Marina Vidas

Museumsinspektør Kristoffer Schmidt

Museumsinspektør Peter Kristiansen

ADMINISTRATION

Bookingmedarbejder Fraya Isabella Falsing

Løn- og HR-medarbejder Georgios Savvakis

Økonomielev Isak Foster

Sekretær Jette Sønderskov Vesterdal

Administrativ medarbejder Olga Poulsen

Controller Tanja Neergaard

KOMMERCIEL FORRETNING OG UDVIKLING

Digitaliseringskonsulent Jonas Paaske Ditlevsen

DRIFT, TEKNIK, UDSTILLING OG RENGØRING

Assisterende arkitekt Andreas Brekke

Pedelmehjælper Arne Holm

Udstillingsassistent Emil Givskov

Museumstekniker Erik Larsen

Rengøring Geta-Ramona Scarlet

Museumshåndværker Jacob Lindegaard

Museumsforvalter Jacob Vang Madsen

Rengøring Joyce Knudsen

Senior kurator Maria Gadegaard

Udstillingsarkitekt Margit Soome

Pedel Rasmus Riedl

Rengøring Supap Aphainok Andersen

Rengøring på Rosenborg og Amalienborgmuseet varetages

af firmaet ”Alt i Ren”

EVENT, FRIVILLIGGRUPPE, WORKSHOP OG KOMMERCIELLE AKTIVITETER

Værtsmedarbejder Alexander Noah Korsgaard

Eventmedarbejder Anita Rødsgaard Madsen

Workshopmedarbejder Anja Lillelund Dyhre

Programansvarlig Anne Sophie Vermehren

Kulturformidler Annette Herbst

Workshopmedarbejder Caroline Schmidt Østergaard

Eventkoordinator Charlotte Korsgaard

Eventkoordinator Claudia Bøje Hansen

Arrangementskoordinator Dorte Lindstrøm

Workshopmedarbejder Ellen Baggesen Hilger

Workshopmedarbejder Julius Callesen Lindegaard

Workshopmedarbejder Laura Lillelund Dyhre

Workshopmedarbejder Liv Kruse Thomassen

Workshopmedarbejder Lucca Merz Bæksted

Workshopmedarbejder Mia Bach Ammentorp

Museumsassistent Mia Fynsk Schmidt

Workshopmedarbejder Maya Mølby Olesen

Museumsassistent Rikke Ørum Hesselbjerg

Arrangementskoordinator Sara Skov Kristensen

Workshopmedarbejder Silje Lykke Simonsen

Workshopmedarbejder Sofie Buerstedde

Eventmedarbejder Tina Haahr Bihl

BUTIK- OG SERVICEPERSONALE

Alexander Emil Borg

Anais Soraya Fokoua

Anders William Lindhardt Sperling

Andreas Brekke

Anne Sofie Kristensen Allan

Anni Agnete Sand

Aske Keinicke Zenker

Astrid Guldbjerg Thomsen

Birgit Fløystad

Camilla Monberg Rathsach

Carina Kjær Nielsen

Caroline Antonie Halse

Christiane Sophia G K Nielsen

Clara Jarl Barbosa

Dorthe P Møller Aagaard

Ella Moreno Risell

Estrid Lone Børkdal Ebbesen

Evangelos Tzomos

Henrik Elgaard Andersen

Jacob Benjamin Gulmann Kjellerup

Jens Velling Eriksen

Jesper Bramsgaard Hvid

Joachim Møller

Jonas Lykke Larsen

Josefine Helene Wagner

Jurgita Siupienyte-Bakatselou

Ken Højland

Kirstine Vinther Christensen

Laura Maria Danielsen

Lotte Bjerg Thomsen

Louise Burkal Barfoed

Louise Rosendahl Laursen

Lova Ebba Andrea Nyblom
Lukas Eggers Knudsen
Mads Bittmann
Mads Emil Møller
Maria Elise Cramer
Marie Mølhav­e Jørgensen
Mark Trosborg
Mie Noer Smedstad
Oliver Uchida Hartmann
Oscar Kopp Albertsen
Pierina Florencia Fenocchio
Sally Josefine Bruun Frederiksen
Sarah Kirstine Mikkelsen
Selma Anna-­cecilia Fredriksson
Signe Nygaard Pedersen
Sofia Elisabeth Laursen Habel
Søren Finn Larsen
Trine Schuldt Jørgensen
Victor Keinicke Hansen
Viktor Emanuel Stabell Ørum
Viktor Rosenkrantz
Vilhelm Ellekrog Weldingh
Yun Jeong Choi

VAGTPERSONALE

Alberte Bremland Sørensen
Amalie Dyrby Stricker
Annette Bjørg Hansen
Anton Gregers Mikkelsen
Benjamin Ken Sølberg
Benjamin Slot Beck
Billy Sørensen
Bjarne Salling Parkvig
Carsten Iglemose
Casper Linnet Christensen
Cecilie Birch Okkels
Christian V W Nørregaard-Madsen
Craig Martin Wood
Cæcilie Højberg Poulsen
Daniel Machon Davison
Emilie Birk Juhler
Enna Aline Legaard Rouat
Hanne Kjærskov Nielsen
Harald Holst
Henrik Verner Hestbæk
Jakob Garm Thude
Jan Klostergaard Andersen
Jerone Nummelin Enevoldsen
Jesper Bildsøe Matthiesen
Jesper Moeslund Poulsen

Jesper Østergaard Thomsen
Jette Nielsen
Johannes Heinrich Kirsch
Jon Andersen
Jørgen Lund Pedersen
Jørgen Peter Holbøll Green
Karen Tronøe
Karina Leesuksom Rasmussen
Kenneth Grønlund Dürr
Kirstine Marie Eline Christensen
Lars Stjernstrøm
Lauge Johannes Hansen
Line Keilstrup Nielsen
Liv Jagd-Nygaard
Lone Paulsen
Lærke Do Trang
Magnus F D B Westergaard
Maiken Damgaard Andersen
Marie Kastrup Sørensen
Mariia Snebjørk Damkjær
Mathilde Mendgaard-Johannsen
Mette Kirstine Voigt Tinning
Mikael Sejr Andersen
Mille Winther Bregnhøj-Olesen
Nadia Brümmer Christoffersen
Nanna Christine Henvig Lorenzen
Noah Louis Winholt Kress
Oybek Rahmonov
Pernille Henneberg Svenningsen
Pia Grønbech
Randi Solvej Skousgaard
Sebastian Hvalsøe Jakobsen
Sidsel Maja Heidemann
Simon Møller Bertelsen
Simon Octaaf Godelieve Mestdag­h
Simon Skjødt Jensen
Steen Christian Lindhardt Sperling
Stine Eva Jørgensen
Stine Grube Hansen
Syed Haroon Hamadani Ahmad
Sølvia Catherina L Hvidtfalk
Søren Asp
Taeko Møller
Thomas Christensen
Torben Jensen
Vibeke Søndergaard

FORMIDLERE

Adam Milting Gath
Agnieszka Olga Czajkowska
Benjamin Daniel Nielsen
Benjamin Olesen
Birgitte Marie Kristensen
Christina Neumann Jensen
Emma Caroline Blomberg
Ester Lind Riege
Franciska Moreau Gården Burup
Gustav Kruse
Hanne-Mette Pedersen
Helene Jagd Lauritzen
Henning Christian Glintborg
Ida Kirstine Jørgensen
Ida Theill Sørensen
Inger Vahlkvist
Kaj Ove Bjarne Vahlkvist
Kamil Altintas
Lene Dangaard
Maj-Britt Larsen
Nanna Viktoria Hangaard Emtoft
Trine Schlippe Nannberg

SAMARBEJDSUDVALGET

Formand Edel Clausen
Næstformand Jørgen Holbøll Green
Ledelsesrepræsentant Andreas Grinde
Medarbejderrepræsentant Charlotte Korsgaard
Ledelsesrepræsentant Laura Liv Weikop
Medarbejderrepræsentant for Koldinghus Mikael Sejr Andersen
Ledelsesrepræsentant Nanna Ebert
Medarbejderrepræsentant Peter Kristiansen
Medarbejderrepræsentant Tanja Neergaard

ARBEJDSMILJØUDVALGET, ROSENBORG, AMALIENBORGMUSEET OG BREDE

Formand Andreas Grinde
Medarbejderrepræsentant Berit Møller
Ledelsesrepræsentant Carina Meelby
Medarbejderrepræsentant Pernille Kjær Nielsen
Medarbejderrepræsentant Jens Eriksen
Medarbejderrepræsentant Mette Tinning

ARBEJDSMILJØUDVALGET, KOLDINGHUS

Formand Edel Clausen
Medarbejderrepræsentant Dorte Lindstrøm
Ledelsesrepræsentant Karsten Eghøj
Medarbejderrepræsentant Mikael Sejr Andersen

Tak for støtten i 2024

A.P. Møller Fonden
Den Kongelige Formidlingsfond
Erhvervsklubben Den Kongelige Samling
Fondsorganisationen bag kulturarven Roskilde Domkirke
Foreningen Kulturnatten
Kolding Kommune
Ny Carlsbergfondet
Novo Nordisk Fonden
William Demant Fonden

Summary

A new chapter in the history of the monarchy

By Thomas C. Thulstrup, museum director

Just a few hours in, the year 2024 took an unexpected turn, also for the Royal Danish Collection. In her traditional New Year’s address, a few hours before midnight, HM Queen Margrethe announced her decision to abdicate on 14 January 2024. This meant that HM Frederik X would become Denmark’s new monarch. The very next day, 1 January 2024, the senior leadership team of the Royal Danish Collection met to activate a preprepared plan for an exhibition on HM Frederik X, to open as early as March. A scheduled exhibition was cancelled to allow for the completion of this presentation of our new king. This was possible because the concept, general design and exhibits were largely ready.

On 21 March 2024, the Royal Danish Collection officially opened the exhibition “Frederik X: King of Tomorrow” on the Piano Nobile of the Amalienborg Museum, in Christian VIII’s Palace. The event was attended by Their Majesties The King and Queen, among others. As an organisation that tells the history

of the Danish monarchy and likes to reflect current royal events in its work, the Royal Danish Collection was thrilled to open the exhibition so soon after the succession of the throne. When it closed, on 8 September 2024, the presentation had been seen by 130,928 visitors at Amalienborg. Next, it moved to Koldinghus, where it opened on 10 October 2024.

The succession of the throne involved a number of changes. One of them was that the Danish crown jewels, which are kept in the Treasury under Rosenborg Castle, are now at the exclusive disposal of Queen Mary, after having been worn by Queen Margrethe during her reign. Queen Mary has shown great interest in wearing the historical jewellery, including the Rose-Cut Diamond Set. In close dialogue with The Queen, the crown jewels were altered, for the first time in many years, when the long chain the Rose-Cut Diamond Set was mounted as a tiara. The new tiara saw its first use during the dinner at Christiansborg Palace in connection

with the Egyptian President’s state visit to Denmark in December 2024.

The succession of the throne also led to changes in the make-up of the royal court, which affected the Royal Danish Collection. For many years, Cabinet Secretary Henning Fode served on the senior leadership team of the Royal Danish Collection along with the Museum Director. Since spring 2024, the Cabinet Secretary’s role has been taken over by Lord Chamberlain Christian Schønau.

In connection with the succession, the Royal Danish Collection took over responsibility for communication activities for the Royal Reception Rooms and other visitor attractions at Christiansborg Palace and for the Hermitage Palace, effective from 1 January 2025. This decision aligns with the Royal Danish Collection’s strategy of reaching the widest possible audience in Denmark and telling the history of the Danish monarchy, including both its historical roots and its current role and activities. During the final months of

2024, the transition was a major focus of the organisation’s work, not least welcoming the many new colleagues and securing the transfer of IT systems, contracts and other elements to be ready for the hand-over by the end of the year.

The strategy that was drawn up in 2022 continues to guide our many priorities and activities, as it did in 2024. Its aim is to provide impactful and exciting experiences for our guests. Among other initiatives, we have embarked on a years-long renewal of the communication of exhibitions at the different locations, and we are enhancing our research efforts aimed at developing new knowledge and storytelling. Another key strategic focus is to undertake a digital transformation to support our communication and exhibition activities, facilitate more efficient internal workflows and build a common digital platform for cooperation across the organisation. To this end, we launched a new internal communication platform and the intranet ‘KOSA nyt’ [RDC news].

By the end of 2024, we had completed the following projects, among others: an upgrade of HM The King’s Reference Library, a design concept for new staff uniforms and a preliminary project for a new treasury for the crown jewels. We have also drawn up new strategies for communication, research, branding, sustainability and digitisation.

One of our key goals is internal cohesion. We aim for joint solutions and cooperation in processes that promote workplace dialogue and well-being. A key contributor to this effort is the staff club, which organises between 20 and 30 events a year that are a source of motivation and community.

Overall, 2024 was another excellent year for the Royal Danish Collection. We welcomed a record-breaking 882,210 visitors to Rosenborg Castle, the Amalienborg Museum and Koldinghus. This accomplishment reflects the collective effort of everyone in the organisation. We extend our sincere thanks to our many coworkers in the Royal Danish Collection.

We also thank the volunteers at Koldinghus, who play an invaluable role in providing good experiences for the many visitors to the castle.

We thank foundations, Kolding Municipality, the Agency for Culture and Palaces, the Ministry of Culture and many other collaborators for their support for the Royal Danish Collection, which makes it possible to achieve our many goals, as they did in 2024.

Finally, we thank The King and Queen for their great support for – and interest in – the Royal Danish Collection. We also thank the rest of the Royal Family for the interest shown in the organisation.

Foto: Keld Navntoft

**ÅRSBERETNING 2024
DEN KONGELIGE SAMLING**

Copyright © 2025
Den Kongelige Samling

I. udgave, I. oplag juni 2025

Redaktion og tilrettelæggelse:
Thomas C. Thulstrup og Nanna Ebert

Omslag og grafisk tilrettelæggelse:
Michael Bruun

Forsidefoto:
H.M. Dronningen bar for første gang et nyt diadem – rosenstensdiademmet – ved statsbesøget fra Egypten i december 2024. Diademmet er skabt af eksisterende sten fra rosenstenssættet, som indgår i de danske kronjuveler.

Tryk: PR Offset

Oplag: 100

**OPLEV
RIGETS
SKATKAMMER**